

MET ANDERE OGEN

C. M. v.d. Berg-Akkerman

MET ANDERE OGEN

met tekeningen van Tiny van Asselt

Nadira

Nadira Dornet zat voor het raam. Ze keek naar buiten, maar er was niet veel te zien. Ze lag met haar ellebogen op de vensterbank. Dat kon, want er stonden geen planten, en gordijnen hingen er ook nog niet.

Ze woonde met haar ouders en Paultje haar broertje nog maar heel kort in dit huis. In de kamer stonden ook nog heel weinig meubels.

Lusteloos keek Nadira de straat in, waar een paar meisjes aan het touwtjespringen waren. Ze zou dolgraag ook naar buiten willen gaan, maar ze durfde niet. Ze kende immers nog niemand hier.

Vanmiddag had ze even beneden aan de deur gestaan en toen was die jongen langs gekomen, die haar uitgescholden had. Van schrik was ze dadelijk naar binnen gegaan, nee, erg aardig waren de kinderen hier niet. Of misschien toch wel, zoveel had ze er nog niet ontmoet.

Ze was toen maar met haar broertje gaan spelen, dat was een lieve schat. Hij heette Paultje, net als pappa en hij was nog zo klein, dat hij van de hele verhuizing niet veel begreep. Nu lag hij op bed en sliep; zij mocht altijd langer opblijven.

Daarna had ze een poos zitten kleuren in een boek en wat gelezen. Maar veel boeken had ze niet en dat stripblad dat mamma meegebracht had, kende ze bijna uit haar hoofd, zovaak had ze het al bekeken.

't Was niet gemakkelijk om in een vreemd land te gaan wonen! Alles was vreemd, je kende er niets, het was helemaal totaal anders! Ze had alles wat zij fijn vond, achter moeten laten in Suriname. En zelfs geen afscheid kunnen nemen van haar vriendinnetje Sonja en o, wat miste ze haar. Het deed echt een beetje pijn, als ze aan haar dacht...

Maar dat kon ze niet laten merken, natuurlijk niet! Pappa en mamma waren ook liever daar gebleven, dat wist ze best.

Opeens stond haar moeder naast haar, ze legde haar hand op haar schouder en trok haar naar zich toe.

'Waar denkt mijn meisje aldoor aan?' vroeg ze zacht.

'Dat weet u wel, mamma,' zuchtte Nadira.

'Ik begrijp het. Ja, het is allemaal niet zo gemakkelijk voor ons, Nadira. Maar voor jou zal het vanaf morgen anders worden. Dan ga je naar school en dan krijg je vast wel een vriendinnetje, geloof je niet?'

'Misschien...'

'Je bent niet blij dat je naar school gaat, hè?'

'Nee, ik ben bang, mam. Als ik eerst maar één keer geweest ben, dan is het misschien wel over.'

'Ik weet het, Nadira,' zei haar moeder, terwijl ze haar zachtjes streelde, 'maar probeer flink te zijn, we moeten nu eenmaal, er is geen terug, dat weet je.'

'Was ik maar net als die meisjes hier, maar ik ben anders. Zij hebben allemaal witte gezichten en ander haar dan ik. Ik ben bruin en ik heb van dat donkere krulletjeshaar. Ze zullen allemaal naar me kijken en om me lachen, omdat ik uit een ander land kom.'

'Kom kom, we zijn de enigen niet hier. Ze zijn gauw genoeg op je uitgekeken hoor.'

'Ja toch, toch ben ik een béétje...'

'Nee Nadira, ik wil het niet horen. Wat doet de kleur van je huid er toe, dat is de buitenkant maar, het gaat om je innerlijk, je hart en dat is van alle kinderen hetzelfde.'

'Waarom schelden ze dan en plagen ons?' vroeg Nadira zacht. 'Wie schelden er?'

'Nou vanmiddag, een jongen. Weet u wat hij riep? Hé koffieboontje, wat doe jij hier? Ga maar naar je eigen land, je hoort hier niet! Toen ben ik naar binnen gehold, mam en ik durfde daarna niet meer naar buiten.'

'Ach, één kwajongen, wat zegt dat nou. Luister niet naar zulke praat, doe maar of je doof bent. We moeten nu eenmaal proberen hier te wennen en ons aanpassen, het kan niet anders.'

'Maar u was ook liever in Suriname gebleven!'

'Ja, dat spreekt vanzelf, maar we hadden geen keus. Pappa was niet veilig meer in Suriname, hier wel en dat is het voornaamste. Paultje begrijpt dat niet, maar jij wel!'

'Ja mam. Maar betekent het, dat we nu altijd hier blijven?' vroeg Nadira gespannen.

'Dat hopen we niet, we denken weer terug te kunnen gaan, maar dan moet er eerst wel wat veranderen.'

'Hoe dan, wat bedoelt u daarmee?'

'Hoe zal ik je dat uitleggen. Misschien als er een andere regering komt en de mensen vrijuit kunnen denken en praten, zonder angst dat ze gevangen genomen worden, begrijp je dat?'

'Nadira knikte.

'En nu moet het uit zijn met al die muizenissen, je gaat morgen naar school en gedraagt je als een flinke meid. Er zijn altijd wel aardige kinderen, ze zijn heus niet allemaal zo vervelend als die jongen!'

''k Zou best een wit gezicht en van dat steile haar willen hebben,' giechelde Nadira opeens.

'Malle meid, dan was je immers onze dochter niet,' plaagde haar moeder. 'Ik zie je liever zo hoor!'

'Ja stel je voor, dat zou ik in dit kikkerland geboren zijn, hu nee,

daar moet ik niet aan denken. Ik heb liever jou als moeder,' lachte Nadira al veel vrolijker, terwijl ze zich in haar moeders armen nestelde.

'O kind, we boffen toch zo, dat we naar Nederland vluchten konden. Duizenden mensen zitten in vluchtelingenkampen, ze hebben niets, zelfs geen huis zoals wij. Ja, wij moeten dankbaar zijn, dat we hierheen konden, weet je dat wel?'

'Ja mamma!... Eh, met mij komt het ook wel goed, vast wel,' antwoordde Nadira peinzend. 'Toch wel fijn dat u met me gepraat hebt.'

'Dat doen we toch altijd als het nodig is. We zijn er immers voor en we houden veel van elkaar!'

'U bent de liesste mamma van de wereld, maar waar is pappa toch, hij is al een hele poos weg?'

'Pappa is gaan praten over werk, hij wil graag gauw beginnen en er is een kans dat het lukt. We hopen erop, want het valt niet mee nu met die grote werkloosheid iets te vinden,' vertelde haar moeder vertrouwelijk. Toen stond ze opeens op: 'En nu ga je naar bed, er is genoeg gepraat en je moet gaan slapen, dan ben je morgen goed uitgerust.'

'Ik ben helemaal niet moe!' protesteerde Nadira.

'Best mogelijk, maar het is gewoon tijd! Kom op, ik loop met je mee, jongedame!'

Zo kwamen ze samen in de slaapkamer van Nadira. Het was nog een kaal geval. Er stond een bed, een tafeltje en een stoel, meer niet.

'We moeten maar gauw proberen het hier wat gezelliger te maken. Wat fleurige gordijnen en een kastje om wat spulletjes in te bergen en zo; wat platen aan de wand doen al heel wat,' stelde mevrouw Dornet voor, terwijl ze het weerbarstige dikke haar van Nadira borstelde.

'Glad haar lijkt me wel gemakkelijker,' zei Nadira lachend.

'O ja? Nou wees maar blij dat je zulk mooi haar hebt. De dames hier laten hun haar permanenten om krullen te hebben, weet je dat?'

'Maar 't is toch anders, mam.'

'Natuurlijk is het anders, mamma weet dat net zo goed als jij. We moeten proberen van alles de zonzijde te blijven zien, meisje. Wij geloven dat ons leven in de handen van God is, dat Hij ons leven leidt van dag tot dag. Daarom vertrouwen wij ons aan Hem toe. Dat mag jij ook doen. Zeg je avondgebed maar, dan kun je daarna rustig gaan slapen en ben je morgen fit voor de nieuwe dag,' praatte haar moeder kalm.

Nadira gehoorzaamde, ze vouwde haar handen en bad:

'k Leg mij om te slapen neer, waakt U over mij, o Here, wil het kwaad door mij gedaan mij vergeven om Jezus naam.

Neem mijn ouders en mijn vrienden in Uw hoede deze nacht, en doe mij uitgerust ontwaken, als de nieuwe dag mij wacht...

Hier wachtte ze even, toen zei ze:

En als ik morgen naar school ga, Here God, laten de kinderen aardig voor me zijn, amen.

Ontroerd kuste mevrouw Dornet haar dochtertje en stopte zorgzaam de dekens om haar heen. Alles was gezegd en besproken, haastig verliet ze de kamer en knipte het grote licht uit.

2. Dromen mag je

Nu was Nadira alleen, maar slapen kon ze nog niet. O nee, ze wilde eerst een poosje dromen. Net doen of ze nog in Suriname was.

Net doen of ze nog in het grote witte huis woonde, met de tuin erom en het zwembad. Er achter was het bos aan de overkant van een brede weg. Daar ging ze nooit alleen naar toe.

Ze speelde altijd in de tuin, met Sonja haar vriendinnetje en Paultje. Ze droegen altijd lichte dunne jurkjes en slippers aan hun blote voeten. Paultje had soms alleen maar een kort broekje aan, die kleine schat...

Het huis had een brede veranda, waar je altijd heerlijk kon zitten als het buiten erg warm was. De zon kon erg heet zijn soms en dan zat je daar lekker koel.

Prachtig was de blauwe lucht; net of alles daar veel vrolijker was door de zon, die haast altijd scheen. Ze sliep onder de klamboe, anders kregen de muskieten je te pakken...

Ha ha, nou dat hoefde hier niet, nee, je had hier dekens nodig omdat het koud was, en centrale verwarming... en veel kleren moest je aan als je naar buiten ging...

In Suriname was ze altijd buiten, alles was open, de school ook, je voelde je niet opgesloten. En pappa gaf nog gewoon les, de auto stond voor de deur en ze waren gelukkig samen, toen...

Maar opeens was het veranderd. Er kwamen dikwijls mannen bij pappa. Ze praatten over dingen waar zij niets van begreep, politiek noemden ze het.

Mamma vond het niet prettig, ze was dikwijls bang, pappa niet, maar omdat mamma bang was, ging hij ergens anders heen met de mannen.

'Iemand moet toch protesteren, je kunt maar niet alles goed vinden wat er gebeurt,' zei hij tegen mamma.

'Ze zullen je gevangen nemen,' zei mamma angstig.

'Och kom, zo'n vaart zal het niet lopen,' dacht pappa.

Maar 't was toch misgegaan. Op een avond, die Nadira nooit zal vergeten, kwam er een soldaat achterom het huis binnen.

'Je moet maken dat je wegkomt, Paul!' had hij tegen pappa gezegd. 'Ik kom je waarschuwen, duik onder; als je het niet doet, word je gevangen genomen!'

'Overdrijf je niet, Tom, is dat werkelijk nodig?'

'Nodig? Man, je staat op de lijst van verdachte personen. Ik waarschuw je, omdat je mijn vriend bent, maar ik doe dat met gevaar voor mezelf; het is strafbaar wat ik doe, dat weet je. Paul, maak dat je wegkomt met je gezin!'

Daarna was de soldaat weggelopen, net zo haastig als hij gekomen was. Mamma had gehuild en pappa had woedend heen en weer gelopen in de kamer...

Dat waren geen prettige herinneringen, maar 't was allemaal gebeurd. En daarna ging alles zo gauw, ze waren eerst ondergedoken in een dorp, ver weg. En later waren ze met een heleboel Surinamers naar het vliegveld gegaan om naar Nederland te vluchten.

Na uren vliegen kwamen ze op Schiphol aan, in Amsterdam. Het was net een droom toen ze door de lange gangen naar de uitgang liepen tussen al die mensen, vrienden van pappa en mamma waren erbij; je wist gewoon niet waar ze allemaal gebleven waren.

Toen ze in de grote hal kwamen, stonden er familieleden hen op te wachten. Er was een auto, waar ze in de regen naar toe liepen. Hier moesten ze allemaal in. Het ging maar net; ze reden wel een uur en kwamen toen bij een oom aan.

Het huis was eigenlijk te klein, maar ze moesten er toch blijven totdat ze een flat toegewezen kregen; deze flat, waarin ze nu woonden.

Nadira droomde graag, maar ze wilde alleen dromen over de mooie goede tijden. Toen ze nog in het witte huis woonden, met de grote tuin en het zwembad. Toen ze allemaal gelukkig en blij waren in dat zonnige land...

Maar altijd komen ook die andere gedachten, van het onderduiken en de vlucht uit Suriname. Plotseling was ze overgeplaatst van een warm land, naar een kil en koud land, waar het 's winters sneeuwde en vroor. Ze had het allemaal gehoord en op plaatjes gezien.

Nu was ze er en 't werd gauw winter. Nooit kon ze naar buiten zonder jack... Als ze hier nu ook maar een beetje gelukkig konden zijn... Vertrouwen moest je hebben, zei mamma. En ze waren hier bij elkaar, en pappa hoefde niet bang te zijn, dat hij gevangen genomen zou worden.

Hè nee, gelukkig niet... Nadira zucht, ze glimlacht en valt zonder dat ze het merkt in slaap.

3. Naar school

De volgende morgen zat Nadira echt te treuzelen met het eten. Het brood bleef haar in de keel steken en het leek wel of ze helemaal geen trek had.

Je moet opschieten, Nadira, want zo meteen moeten we weg, het is al bijna tijd om naar school te gaan,' waarschuwde haar moeder.

Opeens keek haar vader naar haar vanachter zijn krant: 'Kom Nadira, je bent altijd zo flink, waarom dan nu niet? Denk je dat je het enige buitenlandse meisje hier bent? Wil ik je eens wat vertellen? Er wonen in Nederland Turken, Marokkanen, Molukkers en Chinezen en ja ook een heleboel Surinamers. Om nog maar niet te spreken van alle anderen die ik nog niet genoemd heb. Je zult heus wel meer vreemden op die school zien, hoor!' zei hij lachend.

Hè ja, natuurlijk, dacht Nadira opeens. Ze moest niet zo kinderachtig zijn. Ze propte de laatste stukken van haar boterham in haar mond en spoelde ze weg met de thee die er nog stond.

Daarna stond ze haastig op en trok haar nog bijna nieuwe witte laarsjes aan. Mamma kwam er al aan met haar jack. Er zat een kap aan. Het motregende buiten een beetje, daarom trok ze hem over haar hoofd.

Samen met haar moeder ging ze op weg. De school was niet ver uit de buurt, zodat ze er spoedig waren. Er speelden kinderen op het plein, maar moeder liep regelrecht naar de grote voordeur en ging naar binnen.

In de hal stonden een paar onderwijzers te praten. Een van hen was blijkbaar het hoofd van de school. Hij kwam dadelijk op hen toe en zei:

'Dat is onze nieuwe leerling, geloof ik!' Daarop gaf hij hun allebei een hand.

'Ja meneer, dat is mijn dochter Nadira.'

'Juist ja, Nadira Dornet, herinner ik me, zo was het toch, hè?'
'Dat hebt u goed onthouden, meneer,' antwoordde haar moeder vriendelijk.

''t Is nu ook niet bepaald een veel voorkomende naam en zo eentje vergeet je niet dadelijk. Kom Nadira, groet je moeder maar, dan ga ik je de weg naar je klas wijzen,' stelde meneer Verkerk voor.

Het afscheid stelde niet veel voor en even later liep Nadira naast de grote meneer mee de lange gang door. Ze passeerden de eerste en tweede klas en schuin daartegenover bleek de vierde te zijn. Meneer Verkerk opende de deur en liet haar voor zich uit naar binnen gaan.

Voor de klas stond meneer Donkers, de onderwijzer. Hij was bezig sommen op het bord te schrijven, maar hij keerde zich dadelijk om, toen ze binnen kwamen.

'Dit is meester Donkers, je onderwijzer en dit is je nieuwe leerling Nadira Dornet, waarover we samen al gesproken hebben,' zei meneer Verkerk tot meester Donkers.

'Inderdaad, ik verwachtte haar al.'

''k Heb haar aan je zorgen toevertrouwd, je versiert het verder wel, hè, 'k heb een beetje haast,' verontschuldigde meneer Verkerk zich, terwijl hij meteen vertrok.

Meneer Donkers kwam naar Nadira toe en gaf haar een hand.

'Heb je nog meer broertjes en zusjes hier op school?'

'Nee meester,' zei Nadira zacht.

'Dus jij bent helemaal alleen uit Suriname gekomen?'

''k Heb nog een klein broertje,' kwam er opnieuw bijna fluisterend uit.

'Ben je altijd zo verlegen?'

Nadira haalde de schouders op.

'Nou dat moet je dan maar gauw afleren hoor, want dat is helemaal niet nodig. Zo, waar zal ik je nu es neerzetten? Ik denk dat je het beste in de derde bank plaats nemen kan. Daar zit een aardig meisje, waar je het wel mee vinden kan, dacht ik.'

Hij wees haar de bank aan en Nadira schoof er in. Met haar donkere ogen keek ze de meester aan en wachtte of hij nog meer zeggen zou.

Maar op hetzelfde moment kwamen de andere leerlingen binnen. De klas vulde zich met een vrolijk luidruchtig geroezemoes van stemmen.

Alle meisjes en jongens zochten hun plaats op. Naast Nadira kwam een blond meisje te zitten. Ze keek nieuwsgierig naar haar en vroeg: 'Ben je een nieuwe?'

Nadira knikte.

'Je mag best even praten,' zei het meisje. 'Ik heet Ester en hoe heet jij?'

'Nadira,' zei ze weer te zacht. Van alle kanten voelde ze hoe ze naar haar keken, ze kreeg het er warm van en een beetje benauwd.

Gelukkig begon meester Donkers spoedig te praten.

'Ja, jullie hebben het goed gezien, we hebben een nieuwe leerling in de klas. Ze heet Nadira Dornet, ze komt uit Suriname en blijft een poosje bij ons! Zo, nu zijn jullie ingelicht en kunnen we beginnen. We gaan eerst lezen, alle boeken dus op de bank en opgelet.'

Om beurten moesten ze een stukje lezen, de een kort, de ander wat langer. Zelfs Nadira kreeg een beurt en dat gaf haar het gevoel dat ze er echt bij hoorde.

Na het lezen gingen ze sommen maken. Nadira kreeg een nieuw schrift en een pen. Gelukkig was ze niet dom dus kon ze gewoon mee doen.

In de pauze mochten ze naar buiten. Ester liep met Nadira mee, ze ging tegen de muur staan en zag zich onmiddellijk omringd door een groepje nieuwsgierige meisjes. Ze vuurden om de beurt vragen op haar af, waar ze onmogelijk op antwoorden kon.

Hoelang ben je al hier? Ben je met het vliegtuig gekomen?

Hoelang is het vliegen? Zeg, vind je het niet koud hier?

Bij jullie daarginder is het toch altijd warm?

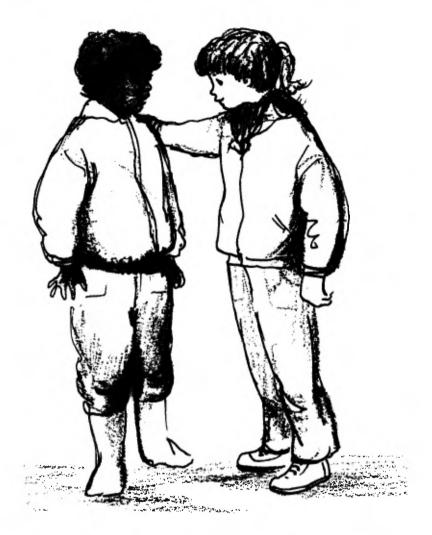
En toen was er opeens die schelle stem, die riep: 'Ze komt uit het apenland zeg! Er zitten toch apen bij jullie in de bomen... Ze lijken een beetje op apen, ha ha!'

Ester werd woedend, ze trok Nadira mee aan haar arm: 'Kom, we gaan op het plein lopen, laat die gekke meiden maar staan,' zei ze hard.

Nadira voelde zich opgelucht en liep dadelijk naast Ester mee. Die begon te praten: 'Ik ben ook nog niet zo lang op deze school,' vertelde ze. 'Wij woonden in Overijssel, maar mijn vader is overgeplaatst naar deze stad. Daarom heeft meester Donkers je zeker naast mij gezet, wij kunnen wel samen gaan als je dat wilt.'

'Maar ik ben een bruine en jij een blanke,' zei Nadira voorzichtig.

'Weet ik, jij komt uit een ander land, nou en? Wat zou dat, je eet toch ook gewoon met je mond, of niet soms?'

'Ja,' lachte Nadira opeens. Ze keek om naar de andere meisjes, maar die namen geen notitie meer van haar, gelukkig.

'Als de school uit gaat, breng ik je weg,' beloofde Ester. En dat deed ze ook. Ze liep met Nadira mee, tot ze voor de ingang van de flat stond.

'Hier woon ik, op de derde etage. Kijk maar, dat raam zonder planten ervoor,' zei Nadira.

'Dat is niet ver bij ons vandaan. Een andere keer ga je eens met mij mee en als we naar school moeten haal ik je wel af, is dat afgesproken?'

'Erg graag,' antwoordde Nadira blij.

4. Ester

Ester huppelde de straat over. Ze was blij en neuriede een bekend liedje dat de laatste weken geregeld door de radio kwam.

Die Nadira was toch wel een schichtige muis, nou ja, 't was ook gek zoals die meiden op het schoolplein op haar afkwamen, maar ze hadden het gauw bekeken. Alleen die lange meid, die was blijven zitten en pas in hun klas zat, dat was een vervelende troela. Daar moest je voor uitkijken!

Ze komt uit apenland, riep ze. Ja, stel je voor! Natuurlijk had ze de lachers op haar hand, maar erg populair was ze in elk geval niet.

Omdat Ester in dezelfde wijk woonde hoefde ze niet ver. Alleen, zij hadden een vrij huis in een straat met een kleine voortuin en een achtertuin.

Je kon door een steeg aan de achterkant van de huizen, door de keuken naar binnen gaan, wat Ester dan ook altijd deed.

'Mam, waar ben je?' riep ze hard, toen ze haar moeder niet in de kamer aan trof.

'Boven schat,' riep haar moeder terug.

Ester stormde de trap op: 'Hallo mam,' begon ze meteen, 'er is een nieuw meisje op school en ze zit naast me.

'Zo, dat zal de meester wel expres gedaan hebben, omdat jij ook nog een nieuwe bent.'

''k Denk het ook, maar mam, 't is een meisje uit Suriname! Ze is bruin en ze heeft van dat lollige krulletjeshaar en erg donkere ogen.'

'Hoe heet ze?' vroeg haar moeder lachend.

'Nadira Dornet! Leuke naam hè? En mam, ze is best aardig, ik heb haar thuis gebracht, ze woont in de nieuwe flats die pas gebouwd zijn. Sommige meisjes deden wel een beetje uitsloverig. Een vervelende meid had het over apen en slangen. Ze zaten haar gewoon boven op haar nek. Zijn er echt apen in Suriname mam?' 'In de bossen vast wel en slangen ook, maar niet vlak bij de deur hoor, dat is natuurlijk onzin.'

'Mag ik haar es meebrengen, mam?'

'Zeker, waarom niet, wees maar lief voor dat meisje, ze zal best wat vriendschap nodig hebben.'

'Doe ik. U speelde toen u klein was ook met negerkinderen hè, toen u in het buitenland woonde.'

'O ja, toen mijn vader zendingsarts was in Afrika, toen woonden we vlak bij de negers. Toen was het precies andersom: wij zusjes, waren de enige blanke kinderen daar.'

'Te gek mam, gaapten die kinderen u ook zo aan toen, of werd u ook bruin toen u daar woonde.'

'Nee hoor, wij werden anders bruin, net als de mensen die hier 's zomers in de zon zitten en ons haar verschoot juist van de zon, wij hadden alle drie blond haar. Mijn zusjes en ik, wij waren echte vlaskopjes.'

'Er waren toch zeker nog wel meer blanken?'

'Jawel, een paar verpleegsters en wat verderop een planter met z'n vrouw en een doktersassistent natuurlijk. Maar veel kinderen niet. Er was een negermeisje dat streek me altijd over mijn haar. Ze dacht geloof ik dat het niet echt was,' lachte mevrouw Vermeer smakelijk.

Al pratende waren ze naar beneden gegaan, waar de tafel gedekt stond, zodat ze weldra konden gaan eten. Juist kwam door de tuin ook Martin aangeslenterd.

Martin was geen echte broer van Ester. Haar ouders hadden hem geadopteerd. Toen de dokter gezegd had, dat mevrouw Vermeer weinig kans had om een kindje te krijgen, hadden ze Martin als hun zoon aangenomen. Hij was nog een baby toen mamma hem meebracht uit Nigeria. Het was een heel knappe jongen, hij was ook bruin, maar niet zo donker als Nadira.

Mevrouw Vermeer en haar man hadden juist afgesproken om een tweede kindje te adopteren toen er volgens de dokter een wonder was gebeurd: datzelfde jaar nog werd Ester geboren.

'Ons kleine koninginnetje,' hadden haar ouders gezegd en daarom hadden ze haar Ester genoemd. Naar koningin Ester uit de bijbel. Martin en Ester hielden dolveel van elkaar, tussen hen en hun ouders was een sterke band. Martin hoorde er bij, hij was echt hun zoon en haar broer geworden.

Hij kwam aan tafel zitten en kreeg natuurlijk dadelijk het verhaal van Ester te horen, die dat maar weer wat graag vertelde.

'Bij ons in de klas zitten ook Surinamers en Turkse kinderen heb ik gemerkt,' zei hij bedaard. Enne... nou, wat maakt het uit, de Hollanders zijn nog wel in de meerderheid hoor.'

'Nogal wiedes, wij zijn toch Hollanders, ja jij ook hoor!'

'En sommige Surinamers ook, ze hebben mogen kiezen, toen hun land zelfstandig werd en er zijn er die Nederlanders wilden blijven,' zei Martin.

'Dat is zo, de meeste joden hebben ook de nederlandse nationaliteit en ook Turken die hier geboren zijn hebben er recht op. Ja, we worden wel een gemeleerd volk zo,' zei mevrouw Vermeer. 'Misschien worden we daardoor ook verdraagzamer tegenover elkaar. Rassendiscriminatie is zonde. God heeft de mensen zo verschillend gewild, dat is geen toeval en voor Hem zijn we allemaal gelijk,' besloot ze.

'Mammie, je bent een lieve schat,' zei Martin terwijl hij zijn arm om haar heensloeg en haar kuste.

'Hee, je maakt me jaloers,' lachte Ester, 'jij wilt weer een wit voetje bij mamma halen, hè?'

'Nu is het jouw beurt,' plaagde Martin vrolijk. 'Ik ga nog een beetje voetballen, daág!'

5. Jantine de Loper

Eigenlijk viel het allemaal best mee op school. Binnen enkele dagen was Nadira gewend; ze had reuze hulp van Ester en nog een paar meisjes die gewoon aardig waren.

Alleen die ene meid, ze heette Jantine de Loper, die lag Nadira niet. En Jantine stak het niet onder stoelen of banken, dat zij Nadira ook niet mocht.

Van de eerste dag af, was er een soort vijandschap tussen hen. Jantine kon het niet laten hatelijke opmerkingen te maken. Ze noemde Nadira stiekem kroeskop en ze bleef Suriname het apenland noemen.

Het hinderde Nadira natuurlijk wel. Ze was bang voor Jantine en ging haar zoveel mogelijk uit de weg. Jammer genoeg zat die vlak achter haar en iets hatelijks zeggen deed ze wel zo hard, dat Nadira het wel horen moest.

Jantine was helemaal niet getapt in de klas, ze was blijven zitten en niet bepaald een van de snuggersten. Ze was een lange magere slungel, die altijd probeerde boven andere meisjes uit te schreeuwen.

Meester Donkers hield haar al een poosje in de gaten, hij vertrouwde haar niet, hij verdacht haar van zakkenrollen. Er waren al een paar keer kleine dingen uit de meisjes hun zakken gestolen. Soms vonden ze die dan op de grond onder de kapstok en dat was vreemd, want vanzelf konden die dingen toch niet uit de zakken tippelen. Iemand moest ze er toch uitgehaald hebben! Maar wie deed nu zoiets!

Jantine voelde zich achteruitgezet. Toen Ester een paar weken terug op school kwam, dacht ze met haar vriendschap te kunnen sluiten. Ze probeerde het in elk geval, maar het lukte niet.

Ester voelde zich niet tot haar aangetrokken, hoewel ze haar in 't begin niet opzettelijk ontweek. En hoe gemakkelijk ging het nu niet met Nadira. Ze koos meteen partij voor haar en dat stak Jantine.

Thuis voelde zij zich ook achtergsteld. Toen ze vier jaar was, was haar moeder gestorven. Er was toen een sociaal werkster bij hen in huis gekomen, die na een half jaar met haar vader getrouwd was. Jantine was geen spontaan kind en nu moest ze opeens mamma zeggen tegen tante Lenie, waar ze nieteens zoveel van hield. Zo klein als ze was, kostte dat haar toen al moeite.

En toen kwamen er kinderen. Ze had nu een broertje van vijf jaar, een zusje van drie en er lag weer een baby in de wieg.

Ze moest het aanzien hoe veel haar stiefmoeder van haar eigen kinderen hield. Hoe ze hen knuffelde en verwende. Het driejarige Loesje was een schat. Jantine zag best dat ze knap was en duizend lieve maniertjes had om iedereen te vertederen.

Telkens moest ze dat aanhoren. Telkens moest ze het aanzien hoe Robbie en Loesje vertroeteld werden en nu de baby weer! Mamma was wel goed voor haar, dat wel, maar anders dan tegen haar kinderen. 't Lag natuurlijk ook aan Jantine zelf, ze was niet spontaan. Ze hunkerde naar liefde, maar kon die niet geven. Ze bleef vaak op een afstand toekijken.

De moeder van haar eigen moeder leefde nog. Ze ging er dikwijls op bezoek en háár verjaardag werd ook nooit vergeten. Als oma er was, dan zat ze met mamma over haar te praten. Dat wist ze best.

Oma zei dan, dat ze precies op haar moeder leek en hetzelfde moeilijke karakter had. Dat haar dochter ook stug leek, maar o zo kwetsbaar en gevoelig.

Mamma geloofde het wel, ze deed niet veel moeite de liefde van Jantine te winnen. Maar ze maakte wel gebruik van haar hulp. Ze moest altijd direkt uit school naar huis komen en helpen.

De aardappelen stonden klaar om te schillen, of er waren boontjes af te halen, of een afwas van 's middags te doen. Of ze moest op de kinderen passen.

Mamma had altijd wel een karweitje voor haar en omdat ze er niet zo dikwijls zin in had, werd ze brutaal. Alles wat zij deed leek niet belangrijk.

Als ze met een rapport van school thuis kwam, dan werd het even ingezien, er werd kennis van genomen, meer niet. Het leek wel of het niemand echt interesseerde.

Waarom zou ze dan erg haar best doen? Ze zou best mee kunnen op school als een middelmatige leerling. Maar ze was slordig en onverschillig.

Niemand gaf echt om haar, thuis niet en op school niet.

Waarom zou zij dan aardig doen?

Ze had zin om anderen te plagen en juist dingen te doen, waarvan ze wist dat het niet mocht. Dan móesten ze zich tenminste es met haar bemoeien en 't gaf best weleens een fijn gevoel als ze tegen haar te keer gingen.

Maar o, wat was ze daarna ongelukkig. Niemand wist hoe dikwijls ze huilde op bed. Als mijn eigen moesje nog geleefd had, dan zou alles anders geweest zijn. Dan was ik háár kind en zou zij het meest van haar gehouden hebben, dacht ze.

Net zoveel als mamma van Robbie en Loesje en de baby hield. En pappa was dan alleen haar pappa, nu was hij altijd maar bezig met Robbie en Loesje en soms had hij wel es even tijd voor haar.

Dan noemde hij haar zijn grote dochter, die al zo flink helpen kon, maar hij nam haar nooit in zijn armen. Jaloers zag ze hoe hij Loesje op zijn knie zette en haar knuffelde.

Het was ook een leuk kind, met lieve blonde krulletjes. Jantine hield ook van haar, ze zou nog meer van haar gehouden hebben als ze allemaal net zo lief tegen haar geweest waren.

Maar nu was er een wrok in haar, ze voelde zich zelden gelukkig. Ze drong zich op bij de meisjes, deelde snoep uit, ze had altijd wel wat bij zich.

Hoe ze daaraan kwam, wist niemand.

'Krijg jij zoveel zakgeld?' vroeg een meisje haar eens.

'Wat noem jij veel?' antwoordde Jantine ontwijkend. 'Een rol drop kost toch zoveel geld niet?'

'Nou ja drop, maar je hebt ook dikwijls chocola.'

'Omdat ik dat lekker vind en jij lust het ook wel, want je zegt nooit nee, als ik je een stuk geef.'

'Nee, nogal logisch, wie lust er nou geen chocola,' lachte het meisje. Al was ze dan niet dol op Jantine, haar snoep lustte ze wel.

Jantine kreeg weinig zakgeld, maar ze wist wel aan meer te komen. De portemonnee van mamma lag vaak voor het grijpen en pappa had dikwijls los geld in zijn jaszak, ook dat wist ze. En kleine muntjes vond ze in de zakken van de jacks van kinderen. Er hingen er genoeg in de gang; als je slim was, kon je er wel es wat uitpikken.

Als je maar zorgde dat je niet gesnapt werd. Sommige kinderen kregen zoveel zakgeld, dat ze een kwartje of een dubbeltje niet eens misten.

Laatst had mamma snoep op haar kamertje gevonden.

'Hoe kom je daaraan?' had ze gevraagd.

'Gewoon gekregen,' had ze geantwoord. Mamma had haar wel een beetje ongelovig aangekeken, maar ze had niet verder gevraagd, alleen had ze haar portemonnee weggestopt. Een paar dagen maar, want al gauw vergat ze het.

Maar vriendschap en liefde kun je niet kopen. Met geld niet en met snoep niet. Dat ondervond Jantine ook, ze bleef een buitenbeentje in de klas. Net als in de vorige klas, had ze er niet één echt vriendinnetje gekregen. Het knaagde aan haar en ze was er verdrietig om, maar ze verborg het achter onverschilligheid, deed dikwijls brutaal en schreeuwerig...

Maar achter dat alles zat een andere Jantine, een meisje dat hunkerde naar liefde en vriendschap en zich temidden van anderen soms zo eenzaam voelde...

6. Nadira schrijft een brief aan Sonja

Het was zaterdag, Nadira hoefde niet naar school. Pappa las de krant, Paultje speelde in de kamer en mamma had het druk met naaien. Ze had geen naaimachine en deed het allemaal met de hand.

Het was al veel gezelliger in de kamer. Er hingen gordijnen voor de ramen en er stonden nu ook een paar planten voor. En op de tafel stonden bloemen.

Net als bij Ester thuis. Nadira was er op bezoek geweest en één keer was Ester ook bij haar gekomen. Ze had de hele tijd met Paultje gespeeld. Ze vond hem 'een schattig joch', daar had Nadira wel om moeten lachen.

Ester was een lief meisje, ze had Nadira boeken te leen gegeven. Die mag je allemaal lezen, ik heb er genoeg, had ze gezegd.

Nadira voelde zich al veel gelukkiger, maar Suriname was ze nog niet vergeten. Maar daar praatte ze niet telkens meer over, het was niet goed om heimwee te hebben en dat zou je kunnen krijgen, zei haar moeder, die het zelf ook niet altijd even gemakkelijk had.

Haar vader had werk gevonden en daar waren ze blij om. Er waren genoeg lichtpunten, dingen om blij mee te zijn.

'Weet je wat jij nu vandaag eens moet doen, Nadira,' zei haar moeder opeens, 'je moet es een brief schrijven aan Sonja!'

'Hé ja, dat doe ik!' riep Nadira meteen enthousiast.

Ze pakte een schrijfblok en een balpen en zette zich aan de tafel. Het was bijna december en er was best een heleboel te vertellen.

Hallo Sonja, (begon ze)

Mamma zei dat ik je maar eens schrijven moest. Dat ga ik nu doen, want ik kan je een heleboel vertellen. Ik woon nu in een flat, zo'n hoog gebouw, met wel tien etages. Wij wonen driehoog, het is wel een leuk huis, maar natuurlijk heel anders dan dat in Suriname. Denk maar niet dat ik dat vergeten ben, ik denk daar nog elke dag aan, maar ik praat er niet over. Weet je dat ik je erg mis? Ik heb hier wel een vriendinnetje, een meisje dat erg lief voor me is, maar zoals het was met jou, is het natuurlijk niet.

Onze reis was erg lang. Ik had nog nooit in een vliegtuig gezeten, het is net

een hele grote bus. Alle mensen en kinderen zitten achter elkaar en naast elkaar. Je begrijpt gewoon niet dat zo'n grote machine de lucht in kan. Je ziet niets dan wolken en soms de zon, en als je boven Nederland komt en je kijkt door het raampje dan is het net een speelgoedland. Al die kleine auto's op de weg, zijn net speelgoedautootjes.

Nederland is een koud en nat land, want het regent hier dikwijls, daarom moet ik altijd een dik jack aan en laarsjes. Je kunt hier ook niet op blote voeten lopen, wel in huis, maar buiten nooit, dat doet niemand.

Er zijn hier veel erg mooie winkels en er is van alles te koop. Het is bijna Sint Nicolaas, dat feest wordt hier altijd gevierd met de kleine kinderen op de kleuterschool. Paultje heeft dat meegemaakt, want ze zingen allemaal versjes over de Sint en dan is er ook een zwarte Piet bij. Stel je voor, een neger, nou die zien we in Suriname genoeg, hier maken ze hun gezicht zwart, soms komt er zo'n jongen op de televisie.

Ja zeg, we hebben nu televisie, pappa heeft er heel voordelig een gekocht, pappa en mamma kopen telkens eens wat, ook voor in huis. Het was hier eerst een kale boel, je moet het hier wel gezellig maken, want je zit altijd in huis, 's avonds is het doodstil buiten en donker.

Op school leer ik wel goed, er zijn aardige meisjes, er is weleens een plagerd bij, maar de meesten doen gewoon. Eén meisje is vervelend, ze scheldt me uit voor Kroeskop, en noemt Suriname het Apenland. Ik ga niet met haar om, maar ze zit vlak achter me en plaagt me voortdurend. Maar 't kan me niet schelen. Weet je wat me leuk lijkt? Om hier Kerstfeest te vieren. Misschien sneeuwt het dan wel. Ik hoop het, het lijkt me een prachtig gezicht, om zo'n hele witte wereld te zien.

Maar het kerstverhaal is natuurlijk overal hetzelfde. De meester op school (hij heet Donkers) die kan ook heel mooi vertellen. Sint Nicolaas vieren ze bij ons op school niet, maar Kerstfeest wél! Dat zegt Ester en die zal het wel weten, hoewel ze ook nog niet zolang op mijn school zit. Ze woonde eerst in een andere stad.

Had ik al verteld dat ze Ester heette? Ze heeft een broer, die Martin heet. Hij is ook bruin en hij heeft zwart haar, net als wij, maar hij komt uit een ander land.

Je staat verbaasd zoveel vreemdelingen als hier wonen, overal kom je ze tegen, in de metro, dat is een ondergrondse tram, en in de bus. We zijn lang de enigen niet, die hier gekomen zijn.

't Is wel goed hier, maar toch... Ik moet telkens denken aan ons land, waar ik geboren ben. Als 't kan Sonja, dan komen we vast terug. Ik hoop het. Schrijf me een brief terug, doe je het? Ik zal elke dag naar de post uitkijken,

daar kun je op rekenen.

Ik hou van je Sonja en zal altijd aan je denken. Denk jij aan mij, of ben je me al vergeten? Dat is maar een grap hoor, want ik weet zeker dat dat niet zo is.

Ook de groeten van mamma, pappa, Paultje, die kleine schat en mij Nadira

'Hè hè, dat is een lange brief geworden,' zucht Nadira voldaan. En 'k zou nog veel meer kunnen vertellen.'

'Bewaar dat maar voor een volgende brief,' zei haar moeder.

'Wil u hem lezen, mam?'

'Dat is goed, geef hem maar!'

''t Zijn wel drie blaadjes vol,' pochte Nadira.

'Je bent er ook wel een uur mee bezig geweest.'

'Ja en mam, 't was net of ik tegen Sonja aan het praten was.'

'Sonja ook hier komen,' zei Paultje opeens. 'Ik Sonja lief vinden en met haar spelen.'

'Als dat eens waar was,' zuchtte Nadira.

'Het zou niet goed zijn,' zei pappa opeens van achter zijn krant.

'Waarom niet, ze kan hier toch ook wonen?'

'Suriname mag niet leeglopen en pappa zou nooit weggegaan

zijn, als de toestand daar anders was!'

'Hoe anders dan?' vroeg Nadira gespannen.

'Begrijp je dat niet? Waarom zitten wij hier? Pappa is het niet eens met de regering en heeft daartegen geprotesteerd. Dat mag niet en dan nemen ze je gevangen. Er zijn zelfs mensen doodgeschoten, gevangen genomen zonder dat ze iemand kwaad gedaan hebben. Alleen omdat ze anders dachten en daarover vrijuit praatten, snap je meiske?'

Nadira knikte. Met grote ernstige ogen keek ze haar pappa aan: 'Gelukkig dan maar dat wij hier zitten,' zei ze zacht.

'Ja, maar 't moest niet nodig zijn. Alle eeuwen door zijn mensen op de vlucht gegaan. Soms voor oorlogsgeweld, soms voor hun geloofsovertuiging, daar worden nu nog mensen om vervolgd, en soms voor rampen. Daar komt maar geen einde aan,' mijmerde meneer Dornet hardop.

'Hoe komt dat dan toch, pappa?' vroeg Nadira.

'Hoe dat komt, mijn kind? Omdat er geen liefde onder de mensen is. Iedereen wil de baas zijn en macht hebben, en de mensen luisteren niet meer naar het woord van God.'

'Maar je kunt toch niet van alle mensen evenveel houden, pappa? Dat merk je op school al, het ene meisje vind je aardig en het andere niet.'

'Dat weet ik wel, maar je hoeft zo'n meisje dat je niet meteen aardig vindt, toch niet te haten? We kunnen beginnen mekaar te verdragen en te aanvaarden zoals we zijn.'

'Nou dat vind ik erg moeilijk hoor!'

'Dat is het ook! Maar houden van mensen die van ons houden, dat gaat vanzelf, daar hoef je geen moeite voor te doen. Je vijanden liefhebben, dat is een opgave en daar komen we zelden aan toe.'

'Dat kan natuurlijk niemand, pappa!'

'Weinigen in elk geval. Een was er die het wel kon, Jezus Christus, Hij bad zelfs nog toen Hij aan het kruis hing, voor zijn vijanden: Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.'

'Dat kwam zeker omdat Hij Gods Zoon was. Zou een mens dat ook kunnen, pappa?'

'Mensen die geloven zijn navolgers van Christus. Een van de eerste discipelen, Stefanus werd door de joden gestenigd en ook hij bad: Here, reken hun deze zonden niet toe. Het gaat alles om de liefde. De liefde is bereid offers te brengen, te verdragen en te vergeven.'

''t Lijkt me anders erg moeilijk hoor, ik geloof niet dat ik van Jantine de Loper kan houden, ze is mijn type niet en ze plaagt me nog steeds.'

'Daar ben je nu dus nog niet aan toe, maar je weet niet wat er eens gebeurt, misschien heeft dat meisje jou nodig.'

'Ha ha, nee nou laat u me echt lachen, pappa! Jantine zou mij nodig hebben, dat is een goeie grap, dan zou er wel een wonder moeten gebeuren.'

'Met vriendelijkheid bereik je veel.'

'Tegen haar niet, ze heeft vast rassenhaat!'

'Overdrijf je nu niet een beetje, probeer haar tegemoet te komen, zeg es wat aardigs tegen haar!'

'O nee pappa, ze zou me uitlachen, maar gelukkig zitten er een heleboel aardige meisjes in de klas en dan laat je zo'n vervelend kind natuurlijk links liggen!' riep Nadira verontwaardigd.

Ze heeft het niet begrepen, dacht haar vader verdrietig, toen hij haar weg zag gaan. Want zo doen we immers allemaal, we houden van de lieve mensen, de aardige en sympathieke. En we zijn het ons niet bewust, dat we zo doen.

Nadira ritste haar jack dicht en pakte de brief op, die ze al pratende in de envelop gestoken had en geadresseerd.

Ze talmde even voordat ze de deur uitging om de brief te posten.

'Pappa,' zei ze opeens aarzelend, 'ik begrijp best wat u bedoelt, en ik zou best van alle meisjes evenveel willen houden, maar... het is té moeilijk hoor.'

'Zeker, dat is het ook. Als we er maar iets van in de praktijk brengen, proberen te leven als een christen, dan is het goed.' Nadira snelde opgelucht de kamer uit en rende de trappen af. Kinderen mochten niet alleen in de lift, Nadira was wel geen kleine meid meer, maar ze vond trappen lopen niet erg. Ze danste er meer af, dan ze liep, en even later stond ze op straat.

7. Nadira en Ester

Ze had nog maar enkele stappen gedaan, toen ze Ester tegen kwam, die haar vroeg:

'Waar ga jij naar toe?'

'Ik ga een brief posten. Die heb ik vanmorgen geschreven aan mijn vriendinnetje in Suriname. Zo'n dikke zeg!'

'Ik ga met je mee, als jij daarna met mij meegaat naar mijn huis.'

'Dat wil ik best, maar dan moet ik even terug en aan vader en moeder zeggen dat ik lang weg blijf. Anders worden ze ongerust, zie je.'

Ze liepen samen het trappenhuis in en gingen ditmaal met de lift naar boven. Daar was de boodschap spoedig overgebracht, zodat ze in een mum van tijd weer op de straat liepen.

Ze kwamen bij de dichtstbijzijnde brievenbus, Nadira wees op de postzegel en zei lachend:

' 'k Zou hem er niet voor kunnen brengen, Ester.'

Ester lachte mee, en zei: 'Nee, stel je voor, een reisje Suriname kost denk ik duizenden.'

'Beslist, dat doe je niet zomaar even.'

'Ik zou best een heleboel van de wereld willen zien, jij ook Nadira?'

'Weet ik niet, ik ben een beetje bang, stel je voor dat je bij de menseneters terecht komt, de wilden, brrr!'

Ester schaterlachte: 'Gekke meid, die bestaan niet meer.'

'Dat zeg jij, maar je weet ook niet alles.'

'Logisch, niemand weet alles, zelfs een professor niet en die zijn toch erg knap, hè?'

'De knapste van de wereld denk ik.'

'Welnee, welnee, er zijn nog veel knappere mensen,' ratelde Ester, terwijl ze pratend en vrolijk voortliepen.

Toen ze de hoek van de straat omsloegen botsten ze bijna tegen Jantine de Loper op, die met een volle tas boodschappen liep te sjouwen.

'Kunnen jullie niet uitkijken,' snauwde ze bits.

'Pardon,' giechelden Ester en Nadira.

''k Heb eieren bij me, als ze breken, krijg ik op m'n kop!' ging

Jantine voort.

'Laat es kijken? We deden het niet expres, heus Jantine...'

'Hoepel op jullie,' zei Jantine stug.

Meteen liep ze door, zonder om te kijken.

'Hoe vind je haar?' vroeg Ester aan Nadira.

'Ik weet het niet,' weifelde ze.

'Ik weet het wel, gewoon iemand om voorbij te lopen, mijn vriendin wordt het niet, als je dat maar begrijpt.'

'Ja, en toch...'

'Wat en toch? Die meid doet nooit gewoon.'

'Dat is zo, maar... maar ik vind het toch zielig. Niemand mag haar geloof ik.'

'Eigen schuld!' besloot Ester kort.

'Misschien...'

'Niks te misschienen, nou vergeten we haar, vooruit, we gaan naar boven.'

Ze gingen de trap op, naar de kamer van Ester. Ze zette meteen de radio aan, want er was gezellige muziek en op de tafel legden ze de kaartjes van een Memoriespel.

Ester was er razend goed mee en Nadira verloor kansloos van haar, ze had er haar gedachten niet bij.

Daar zat ze nu bij Ester, een blank blond meisje en zij een kleurling, een kroeskop, zou Jantine zeggen. Kinderen uit twee verschillende landen en toch, hoe weinig vreemd waren ze elkaar.

Ze zongen wel eens een versje: 'Kinderen reikt elkaar de hand,' ja, als kinderen daar nu eens mee begonnen, misschien werd de wereld dan beter, later...

Ja ja, goed, maar daar hoorde Jantine ook bij en ze sloten zelfs haar al rustig buiten.

'Eigen schuld,' vond Ester, 'maar was dat waar?'

Kun je spreken van eigen schuld? Door wie z'n schuld was zij hier in Holland? Was er wel sprake van schuld?

Zo piekerde Nadira onder het spel en daarom bracht ze er niets van terecht.

Ze gingen wat later naar beneden, thee drinken bij moeder in de huiskamer. Mevrouw Vermeer was een vriendelijke vrouw, die Nadira direkt op haar gemak zette.

'Als ik jou zie, denk ik aan mijn kindertijd, toen wij nog in Afrika

woonden, temidden van de kleurlingen.

'Ging je daar ook op school, mam?'

'Bij de kleuters wel, maar later kregen mijn zusjes en ik les van mijn moeder. Ze was onderwijzeres geweest en wist wel wat ze ons leren moest.'

'Dat was zeker wel gemakkelijk?'

'Dat dacht je, maar dat was het heus niet. Mijn moeder was behoorlijk streng, ze hield de touwtjes goed in handen, vergeet niet dat we later in Holland ons moesten kunnen aanpassen op de scholen hier.'

'Hoe oud was u, toen u voorgoed in Holland terugkwam?' vroeg Nadira nieuwsgierig.

'Twaalf jaar. Mijn vader werd toen afgelost op die zendingspost. Er ging een andere dokter naar toe.'

'Deden ze dat om de negers te bekeren?'

'Natuurlijk werd er over het evangelie gesproken. Iedereen die zich opgeeft voor dat werk, doet dat uit liefde tot Jezus. In Zijn naam willen ze de naaste dienen, hulp brengen aan die mensen en dat is hard nodig. Want o, er zijn daar zoveel zieken en zo weinig dokters. Er is een groot tekort en de afstanden daar zijn enorm groot.'

'Bij ons in Suriname werken ook blanke dokters en verpleegkundigen in het ziekenhuis,' zei Nadira. 'k Heb het zelf gezien toen ik in mijn keel geknipt werd.'

'O ja, en ze leiden inlandse meisjes op, maken hen bekwaam om hun werk voort te zetten, hun eigen mensen te helpen,' vulde mevrouw Vermeer aan.

'Als ik lang hier moet wonen, word ik misschien ook verpleegkundige. Dan kan ik later daar ook in de ziekenhuizen werken,' dacht Nadira.

'Willen we het samen doen, ik wil ook best,' opperde Ester gemeend.

'Dat zou wel fijn zijn,' lachte Nadira.

'En mam, jij vindt het wel goed, hè?'

'Als je het werkelijk meent en het geen gril van je zou wezen, zou ik je zeker niet tegen houden, Ester. Maar vergeet niet dat je zulk werk uit roeping moet doen, besef je dat wel?'

'O nou, 'k heb nog een heleboel jaren om er over te denken,' antwoordde Ester heel zelfbewust.

'Zo is het! Iets voor je medemensen doen is prachtig. Het is wel het mooiste dat bestaat, maar zeker niet het gemakkelijkste. Het vraagt opofferingen en soms jezelf weg kunnen cijferen. Jullie zijn nog te jong om dat allemaal te begrijpen,' besloot haar moeder. 'Hiermee was het gesprek afgelopen, Nadira pakte haar jack en kleedde zich aan om te vertrekken. Ze bedankte mevrouw Vermeer voor de prettige middag en ging daarna haastig de deur uit.

Voordat het helemaal donker was, wilde ze thuis zijn en het was zo vroeg donker in december. Hu, wat was het koud, ze kroop zo diep mogelijk in de kraag van haar jack en trok de capuchon bijna tot op haar neus. Misschien ging het wel sneeuwen...

8. Er gebeurt iets vreemds

Het was maandagmorgen.

De lessen op school waren alweer begonnen.

Buiten had het inderdaad een beetje gesneeuwd, maar het had nog niet veel te betekenen.

De lucht was egaal grauw en de weerprofeten beloofden een witte Kerst. De temperatuur was overdag om het vriespunt, daardoor bleef de sneeuw wel liggen.

Misschien dat er tegen de avond meer ging vallen.

De lessen op school hadden een normaal verloop. Nog enkele dagen, dan zou het kerstvakantie zijn, een pak sneeuw zou in die tijd dolle pret geven, dus het was wel welkom.

''t Lijkt wel of ik ziek word,' zei Ester zachtjes tegen Nadira. 'Ik heb het zo koud, ik moet telkens rillen.'

Opeens begon ze te niezen, drie, vier keer achter elkaar. En uit haar neus liep water, 't was niet tegen te houden.

Meester Donkers legde een aantal papieren zakdoekjes bij haar op de bank, zodat Ester tenminste haar neus af kon vegen.

Er was echter geen houden aan. Ester bleef niezen, het was erg storend onder de les en sommigen lachten erom. Het leek gewoon of ze zat te huilen, zo'n watervloed kwam er uit haar neus.

'Jij moet maar naar huis gaan, Ester,' zei meester Donkers opeens. 'Zo kun je toch niet werken. Kruip maar lekker onder de wol, meid, dan ben je het eerste beter.'

'Ja meester,' zei Ester dankbaar. Ze stond haastig op en ging het lokaal uit. In de gang kreeg ze opnieuw een niesbui, 'Hatji, hatji!' proestte ze als afscheidsgroet.

Daarna werd het weer stil in de klas en ging meester Donkers verder met geschiedenis. Hij was een boeiend verteller, hij bracht de verhalen zo, dat je ze bijna gebeuren zag. Het was dan ook heel rustig.

Nadira miste Ester, ze had zich in die korte tijd erg aan haar gehecht. Er waren nog wel een paar meisjes waar ze mee omging, maar niet zo trouw als met haar.

Als ze maar niet echt ziek wordt,' dacht ze bezorgd.

Toen de school uitging om twaalf uur, voelde ze opeens Jantine

vlak naast zich.

'Je kan nu wel met mij meelopen, ik moet dezelfde kant uit,' zei die.

Maar dat wilde Nadira niet, ze had nog steeds haar tegenzin tegenover dit meisje niet overwonnen. Ze deed of ze het niet hoorde, pakte haar jack en holde gejaagd naar buiten.

Jantine keek haar boos na! Lelijke kroeskop, schold ze inwendig, ik krijg jou nog wel een keer! Wat verbeeld je je wel!

Ze was ziedend, ook zij ging alleen weg, maar haast had ze niet. Nu had ze es aardig willen zijn tegen die meid en nu deed ze zo! Wacht maar, ze zou het haar wel een keer betaald zetten.

Nadira was intussen thuis gekomen. Haar moeder en Paultje wachtten op haar om samen te gaan eten.

Moeder maakte in de keuken een lekkere tosti voor haar klaar. Dat was heerlijk warm en Nadira was er dol op.

Ze hadden de gewone gesprekken van elke dag. Paultje vertelde van de kleuterschool en Nadira deed haar verhaal over Ester, die zoveel keren niezen moest en naar huis mocht.

'Het is niet te hopen dat je het van haar overkrijgt,' zei haar moeder bezorgd.

'Och welnee,' weerde Nadira luchtig af.

Ze had net tijd om even te eten, want om half twee begon de school weer. Vanmiddag kregen ze eerst rekenen en dan het laatste uur gymnastiek.

Fijn, vond Nadira dat. 'Ik moet mijn gympies meenemen, mam,' zei ze. Weet u waar ze zijn?'

'O ja, je zult ze wel in je kamer vinden! En dan nog wat, Nadira, ik ga vanmiddag met Paultje naar een vriendin in de stad. Daar kan ik meteen wat winkelen en daarna bij haar op bezoek.'

'En waar moet ik dan blijven?'

'Jij? Je krijgt de sleutel mee. Denk erom dat je hem niet verliest, het slot twee keer omdraaien, dat weet je, hè?'

'Ja mam! Kijk ik doe die sleutel in mijn portemonneetje, die kan er goed in, dan gaat ie in mijn zak, ziet u mam, de ritssluiting dicht en klaar is Kees. Zo kan ik hem niet verliezen.'

'Dat dacht ik ook. Zo'n paar uurtjes kun jij wel voor een keer alleen zijn, hè meisje? Mamma heeft behoefte om es gezellig met iemand te praten, begrijp je?'

'Dat is oké hoor, ik vermaak me wel!' riep Nadira.

Opgewekt liep ze de trap af. Ze hield dolveel van lezen en de radio was er tenslotte ook, nee zij zou zich niet vervelen in die tijd. Alleen was het jammer dat Ester verkouden was, anders had ze mooi met haar mee kunnen gaan, dan hadden ze samen een beetje keet kunnen maken.

Ze kwam op het nippertje het lokaal binnen. Ze wilde niet naar Jantine kijken, maar zag in een flits toch nog wel, hoe nors ze keek.

Die was goed nijdig, wist ze. Goed, dat was dan jammer voor haar, zij kon het heus niet helpen.

Het rekenuur was spoedig voorbij. Er was geen gymzaal bij de school, zodat ze er in de groep heen liepen. Alleen de meisjes, de jongens kregen die tijd handenarbeid. Als de jongens gingen gymmen kregen de meisjes handwerken. Zo was dat geregeld.

Bij de gymzaal deden ze hun overtollige kleding uit en trokken hun gymschoenen aan. Jantine stond telkens vervelend dicht naast Nadira, maar ze zei niks.

Nadira was een enthousiast gymnaste. Ze was lenig en vlug. Goed in bijna alle oefeningen. De evenwichtslatten vloog ze bijna over, en de oefeningen op de ladder vond ze erg prettig.

Goed zo, Nadira! Prachtig gedaan!' moedigde de gymleraar aan. Jantine hoorde het jaloers aan. Natuurlijk die kroeskop weer, dacht ze nijdig.

Maar dat was niet waar. Meer meisjes werden geprezen en aan-

gemoedigd, maar dat hoorde ze niet. Zelf bracht ze niet veel van gymmen terecht. Van die evenwichtslatten viel ze altijd af, ze was gewoon een slappe slungel en helemaal niet sportief.

Nooit was haar aandacht zo op Nadira geconcentreerd als vandaag. Onder het voorwendsel dat ze naar het toilet moest, ging ze de zaal even uit.

Ze had er voor gezorgd dat haar jack naast dat van Nadira hing, even kijken wat ze in haar zakken had, misschien wel wat geld...

Ze ritste de zak open en haalde er een portemonneetje uit. Zonder erin te kijken stopte ze het vlug in haar eigen zak. Ritsen dicht, zo dat had ze voor elkaar, nou gewoon naar binnen gaan en doen of er niets gebeurd was.

Daar had ze geen moeite mee, en bovendien, niemand lette op haar, zo belangrijk was zij niet, dat wist ze best.

Na de laatste gymronde mochten de meisjes weg, ze vlogen als gekken naar de garderobe en pakten hun kleren en schoenen. Die het vlugste klaar waren renden de straat op, er waren altijd meisjes die haast hadden.

Toevallig had Nadira dat helemaal niet. Op haar gemak deed ze haar laarsjes weer aan en kleedde zich. In de plastic zak stopte ze haar gymschoentjes en haalde meteen haar wanten eruit.

Ze was een van de laatsten die naar buiten gingen, naast haar liep Gerda ter Beek een eindje met haar op, totdat hun wegen zich scheidden.

Er viel weer wat sneeuw uit de lucht, aarzelend daalden de vlokken neer en zetten zich hier en daar op de kleren van Nadira. Ze keek er geboeid naar. Wat zou Paultje het prachtig vinden als het verder sneeuwen ging...

Wat was Nederland toch anders dan Suriname. Ook wel mooi, dat wel, maar zo totaal anders. Daar scheen nu vast de zon uit een heldere blauwe lucht... Daar was het warm en hier liep je mooi te bibberen van de kou...

De mensen hadden binnen de lichten al aan, je kon zo naar binnen kijken en zien wat ze deden. Iedereen had planten voor de ramen en mooie vitrage. Dat zag je ook in Suriname nooit. Alle volkeren en landen hadden hun eigen adat, zo noemden ze dat. Het betekende gewoontes, en dat was waar. Als vreemdeling moest je je gewoon aanpassen.

Haar ouders en zijzelf ook natuurlijk, vanzelf, maar je had wel

tijd nodig om te wennen. Zo piekerend was Nadira de straat ingelopen waar ze woonde.

Ze liep het trappenhuis in en kon nog juist mee met de lift waar een mevrouw met een volle boodschappentas in stond.

'Went het wonen hier al?' vroeg ze Nadira.

'Ja hoor, best!' zei ze kort.

Op de derde etage ging ze de lift uit, toen stond ze voor de deur.

Ze ritste haar zak open en wilde haar portemonneetje pakken...

De schrik sloeg haar om het hart!

Het portemonneetje was weg en de sleutel natuurlijk!

Nu kon ze niet naar binnen... Ze voelde in haar andere zak, keek in de plasticzak, maar ze vond het niet.

Tranen sprongen in haar ogen. Wat moest ze beginnen?

Ze kon nog terug naar de gymzaal, misschien was 't gevallen...

Maar ze wist dat dat niet kon! Toch ging ze, de deur was nog open en er hingen weer andere kleren daar. Maar haar reis was tevergeefs...

Mijn portemonneetje is gestolen, wist ze.

9. Waar moest ze heen?

Boos en verdrietig liep Nadira door de straten.

Het was pas kwart over vieren, nog vroeg dus en wat moest zij beginnen?

Tranen drongen onophoudelijk naar haar ogen. Ze veegde ze weg met haar wanten, maar telkens kwamen er nieuwe.

Waar moest ze heen?

Naar huis kon ze niet, want nergens was een tweede ingang.

Ze woonde in de flat naast de lift en de volgende buren waren jonge mensen, die overdag nooit thuis waren.

Buiten de ouders van Ester, was ze nog nooit bij andere mensen in huis geweest en waar de meisjes van school woonden en de meester wist ze ook niet.

In de flat bemoeide niemand zich met hen, ze waren er nog steeds vreemden, buitenlanders.

En mamma kwam natuurlijk gelijk met pappa uit de stad; tegen zessen, had ze gezegd!

Wie zou die gemene streek uitgehaald hebben en waarom was het juist haar jack? Het was natuurlijk om geld te doen geweest. Wat dat betreft, hadden ze wel een strop, want er zat hooguit nog een dubbeltje in.

Het voornaamste was de sleutel! Ze wist wel dat er zakkenrollers waren, er werd dikwijls genoeg voor gewaarschuwd en gestolen werd er overal, o ja, dat wist ze wel!

Maar dat ze haar te grazen zouden nemen, dat had ze nooit kunnen denken.

Verdrietig liep ze te snuffen en stond soms even voor een etalage stil, dan deed ze maar of ze naar de artikelen keek.

En heel traag sneeuwde het nog.

Koud was het, ze duwde haar hoofd diep in haar schouders.

Hoe kreeg ze de uren om, het was pas half vijf nu, een kwartier later dan daarnet.

Was Ester nu maar bij haar geweest, dan had ze bij haar thuis kunnen wachten. Maar die lag vast op bed, misschien kreeg ze ook wel griep.

Nee, daar kon ze in elk geval niet naar toe gaan. Nadira rilde. Er was een groot warenhuis verderop. Ze ging er naar binnen, hier was het tenminste warm.

Tussen de mensen liep ze langs de vele stands, bleef kijken hier en daar, maar kopen kon ze niets. Ze had geen cent.

Meer dan een half uur liep ze er rond. Toen kwam er een heer naar haar toe, die haar strak aan keek en zei:

'Nu moet je weer naar buiten gaan, meisje, je hebt hier nu lang genoeg rondgelopen!'

Ze schrok zich een aap, het was duidelijk dat die man haar niet vertrouwde en al die tijd in de gaten gehouden had.

Och ja, natuurlijk, waarom zouden ze haar vertrouwen, ze liep daar immers maar rond, zonder iets te kopen en ze bleef zo verdacht vaak staan, dat de aandacht wel op haar vallen moest!

De koude wind joeg de sneeuwvlokken in haar gezicht. Doodongelukkig slenterde ze voort; waar moest ze nu weer heen al die tijd nog?

Ze kon naar het station gaan, daar wachten tot de trein kwam. 't Was nog veel te vroeg, maar ze moest toch ergens heen en misschien kon ze er binnen staan.

Ze was er nog nooit geweest en moest wel even zoeken en vragen. 'Mevrouw, is dit de weg naar het station,' vroeg ze bedeesd aan een oude dame.

'Jazeker kind, maar je gaat toch niet van huis weglopen,' vroeg die mevrouw.

'Nee, ik wil mijn ouders van de trein afhalen.'

'O, nou rechtdoor dan en aan 't eind van de weg, linksaf, dan zie je het vanzelf,' wees de vrouw vriendelijk.

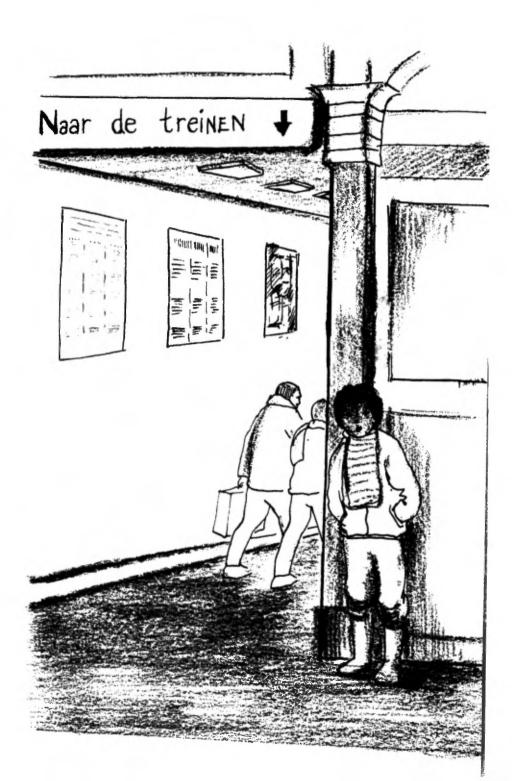
Nadira vond het, door de deur kwam ze in een grote ruime hal. Ze ging in een hoekje staan en wachtte. Ze was helemaal verkleumd van de kou en rilde. Warm was het hier ook niet, maar het was toch beter dan buiten.

Er liepen een paar treinen binnen, een stroom voetgangers ging voorbij. Vreemde mensen, waarvan sommigen even naar haar keken, met een ijskoude onverschilligheid.

Ze kon wel huilen, maar met kracht duwde ze de tranen terug, slikte ze in door haar neus. Ze voelde zich doodongelukkig.

Het wachten duurde lang, maar eindelijk rolde er weer een trein binnen en toen opeens zag ze haar vader en moeder.

Met een wilde schreeuw stortte ze zich op hen:

'Mamma, pappa!'

'Nadira, dat is Nadira!' riep Paultje.

Haar ouders schrokken vreselijk: 'Wat is er gebeurd?' riepen ze. Nadira kon alleen maar huilen, wild en onbeheerst snikte ze het uit. De reizigers uit de trein keken naar hen en sommigen bleven nieuwsgierig staan.

Meneer Dornet zag het: 'Kom kind, we moeten doorlopen, thuis kun je alles vertellen wat er gebeurd is!'

Hij pakte de hand van Nadira en trok haar mee, het station uit.

'Wat is er met jou, waarom ben je niet thuis gebleven?' vroeg haar moeder bezorgd.

'De sleutel was weg,' snikte Nadira.

'De huissleutel?'

'Ja ja...'

'Ben je hem verloren?'

'Nee, heus niet, nee...'

'Gelukkig dat pappa ook een sleutel heeft, anders stonden we mooi op straat,' zei haar moeder.

'Vertel de rest thuis maar,' zei haar vader streng.

Het was nog een goed kwartier lopen, eer ze er waren.

Mam liep dadelijk naar de keuken en warmde een beker melk voor haar:

'Hier drink onmiddellijk op, je zou wel ziek kunnen worden, door zolang in de kou rond te lopen, je beeft gewoon,' zei ze bezorgd. Nadira pakte de beker aan, haar tanden klapperden tegen de rand, maar ze dronk, tot de beker helemaal leeg was.

Paultje zat haar medelijdend aan te kijken: 'Je moet geen verdriet hebben, Nadira,' zei hij lief.

Nadira snikte nog steeds, toch werd ze al rustiger.

'Vertel nu je verhaal maar,' zei haar vader.

'Mijn portemonneetje is gestolen uit mijn zak en... en daar zat de sleutel van ons huis in,' begon ze.

'Weet je 't zeker, ben je hem niet verloren?'

'Nee, o nee, mamma weet hoe goed ik hem weggestopt heb, in... in mijn zak, nietwaar mamma?'

'Ja, we hebben hem samen zo opgeborgen.'

'En toen we naar... naar de gymzaal gingen, had ik hem nog, 'k heb het zelf gevoeld, echt waar,' snikte Nadira.

'Dus hij moet uit je zak gehaald zijn, terwijl jullie aan 't gymmen waren?'

'Ja... Ik ging naar huis en voor de deur merkte ik pas dat ik niet in huis kon. Mijn rode portemonneetje was uit mijn zak gehaald, gestolen pappa, vast, echt waar!'

'Wie kan dat nou gedaan hebben?' vroeg haar moeder.

'Weet ik niet, weet ik echt niet, maar ik heb hem niet verloren, dat... dat weet ik zeker.'

Meneer en mevrouw Dornet keken elkaar aan, er was een beetje verdriet in hun ogen. Waarom moesten ze nu juist hun kind weer plagen, hoe was dat nu toch mogelijk.

'Je moet morgen maar meegaan naar school en het aan haar meester vertellen, dan kan hij een onderzoek instellen en misschien de dader vinden,' zei meneer Dornet tegen zijn vrouw.

'Dat doe ik. Maar nu gaan we eten, er staat soep en er is brood. Als Nadira dat op heeft, moet ze dadelijk naar bed en gaan slapen.'

'Hoeft niet mam!'

'Jawel, je bent doodmoe van dat geslenter, we mogen blij zijn als je er niet ziek van wordt,' zei ze bezorgd.

Langzaamaan werd Nadira weer kalmer. Ze zag er betrokken uit en haar ogen waren nog rood van het huilen. Maar toen ze wat later in bed lag, werd ze heerlijk warm.

De nachtmerrie was voorbij!

Het was een nachtmerrie voor haar geweest. Pas drie maanden woonde ze hier en toen ze door die vreemde straten liep, had ze zich nog nooit zo verlaten gevoeld.

Pappa en mamma en Paultje waren er gelukkig weer en ze lag weer in haar eigen bed...

'Als u nog eens weggaat, mam,' fluisterde ze haar moeder in de oren, 'dan doe ik de sleutel aan een koord om mijn hals, goed hê?' 'Dat zou een prima oplossing zijn,' lachte haar moeder. 'Maar voorlopig blijf ik thuis,' voegde ze er geruststellend aan toe.

10. Meester Donkers

Toen ze de volgende morgen naar buiten keken, zagen ze dat er 's nachts een flink pak sneeuw gevallen was.

Nadira en Paultje waren niet bij het raam vandaan te slaan. Prachtig vonden ze die hele witte wereld, zoiets hadden ze nog nooit echt gezien. Alleen op plaatjes!

Nu gingen ze straks in de sneeuw lopen!

En moesten ze vroeger dan anders de deur uit.

Mamma bracht Paultje naar de kleuterschool en liep toen samen met Nadira mee om even te praten met meester Donkers.

Ze vonden hem in de klas en waren met hem alleen.

Mevrouw Dornet vertelde wat er de vorige dag gebeurd was en Nadira liet zien hoe haar rode portemonneetje in haar jack opgesloten gezeten had.

'Heb jij al die uren alleen buiten moeten lopen, Nadira?' vroeg meester Donkers meelevend.

'Ja meester.'

'Waarom ben je niet naar mij toegekomen?'

'Omdat ik niet weet waar u woont,' zei Nadira bescheiden.

'Och ja, natuurlijk, wat dom van me. Nou, ik geloof dat je 't goed doorstaan hebt. Niet ziek en niet verkouden, hê?'

'Nee, nog niet!' kon Nadira weer lachend zeggen.

'Mevrouw Dornet, ik beloof u dat ik mijn voelhorens uit zal steken en proberen de dader te vinden,' zei de meester vriendelijk.

Een vermoeden kwam in hem op, maar afwachten was de boodschap.

Mevrouw Dornet ging weg en Nadira nam gelijk met de andere leerlingen haar plaats in, nu toch weer alleen in de bank.

Ester was niet gekomen en dus blijkbaar nog ziek.

Meester Donkers liet zijn ogen over de leerlingen gaan.

De jongens kon hij voor dit geval vergeten, oplettend keek hij naar de meisjes.

Anneke van Duren was soms ook een vreemd kind, hij had haar wel es betrapt op kleine vergrijpen, maar een portemonneetje stelen, daartoe achtte hij haar niet in staat. Ze zou het niet durven!

Jantine...?? Hij zag haar schichtig kijken, rusteloos dwaalden haar ogen de klas rond.

Opeens stapte ze de bank uit en kwam naar hem toe.

'Ik heb een portemonneetje gevonden, meester,' zei ze.

Daarna legde ze het rode beursje voor hem op het tafeltje.

Hij zag haar naar haar plaats terug gaan. Bedankt had hij haar niet. Hij nam het beursje op en ging er mee naar Nadira.

'Dat is zeker het verloren voorwerp,' vroeg hij.

'Ja,' knikte Nadira verrast.

Had dan toch iemand het uit haar zak gehaald en het op de grond gegooid, toen ze zag dat er geen geld in zat? Het zou kunnen, dacht ze.

Nu ja, hoe dan ook, zij had haar eigendommen terug en dat was het voornaamste.

Voor meester Donkers echter, was hiermee het verhaal niet uit. Hij liet de lessen normaal verlopen, maar aan het einde van de middag verzocht hij Jantine na te blijven.

'Waarom moet dat?' vroeg ze boos.

'We hebben samen nog wat te bepraten,' zei de meester.

Onwillig bleef Jantine zitten. Er was wel enige onrust in haar, maar ze troostte zich met de gedachte, dat meester Donkers niets kon weten.

Het was stil in de klas, toen alle leerlingen vertrokken waren. Meester Donkers ging aan het tafeltje zitten om wat werk te corrigeren.

Vol ongeduld wachtte Jantine tot hij met haar praten zou.

Maar meester Donkers had geen haast.

Jantine zat zich te verbijten, waarom deed de meester zo gek. Als hij wat met haar bepraten moest, waarom begon hij dan niet? Al ongeduriger schoof ze in de bank heen en weer.

Eindelijk liep ze op hem toe: 'Ik dacht dat u wat met me te

bepraten had,' durfde ze vragen.

'Het zou kunnen wezen, dat jij mij wat te vertellen had.'

'Ik? 'k Zou niet weten wat,' deed ze onnozel.

'Denk es goed na, Jantine? Is er niet iets dat je me uitleggen moet?'

'Nee hoor... U vergist zich... Mag ik nou naar huis?'

'Je kunt gaan, maar denk nu es goed na. Misschien weet je morgen, waarover we praten moeten.'

'Onzin, ik weet niks. 't Is gemeen me te laten blijven als ik niks gedaan heb,' voegde ze er brutaal aan toe.

Meester Donkers keek haar na, toen ze de klas uitging.

't Verhaaltje begon pas, dat wist hij zeker.

Jantine liep buiten. Ze begreep best waar de meester over praten wou. Natuurlijk over dat gekke portemonneetje.

Had ze het maar weggegooid, dan had geen haan er naar gekraaid. Nu was ze nog zo stom geweest om het af te geven, ze had best gemerkt, hoe koel meester Donkers erop gereageerd had. Hij had haar niet bedankt voor het terug geven. Het dadelijk op de bank van Nadira gelegd.

Ze had het beter ongemerkt weer in de zak van haar jack kunnen stoppen, ook dat was mogelijk geweest.

Dom was het om het aan de meester te geven, olie, oliedom!

En lol had ze er ook niet van gehad. Er zat een dubbeltje in en een sleutel, dat was alles.

Wat vermoedde hij eigenlijk? Niemand had gezien dat zij het gepakt had, daar was ze zeker van.

Hij mocht denken wat hij wou, zeggen zou ze niks, o nee!

De volgende dag herhaalde zich hetzelfde.

'Alle meisjes kunnen weggaan, behalve Jantine,' zei meester Donkers weer.

'Waarom?' stoof ze nijdig op.

'Je had me geloof ik nog wat te vertellen,' zei hij rustig.

'Helemaal niet!' Jantine wou opstaan en toch vertrekken, maar hij hield haar terug.

'Nee meisje, wij moeten echt samen nog wat praten!'

'Ik zeg toch niks!' zei ze stug.

Dat zien we dan wel, we hebben de tijd.

'Ik niet, ze wachten thuis op me.'

'Dat kan,' knikte meester Donkers. 't Ligt aan jezelf of we gauw klaar zijn.'

Hij had zo zijn eigen manier om een zaak op te lossen en aan te pakken en dikwijls met succes. Hij nam er de tijd voor.

Maar Jantine dacht er anders over. Ze bleef deze keer niet in de bank zitten, maar kwam dadelijk toen alle anderen weg waren naar voren:

'Begint u meteen maar,' zei ze.

'Nee, jij zou beginnen, jij hebt me wat te vertellen.'

'Hoe komt u er bij,' zei ze verontwaardigd.

'Ja, hoe zou ik daarbij komen? Wil jij me eens vertellen hoe je aan dat portemonneetje van Nadira kwam, bijvoorbeeld?'

'Dat heb ik gevonden, 't lag gewoon op de grond!'

'Zo, net als die andere dingen, die we soms in de gang onder de kapstok vonden, zeker?'

'Er was duidelijk schrik in haar ogen. Maar ze bleef heftig ontkennen.

'Wat heb ik daarmee te maken? Altijd geven ze mij de schuld! Waarom juist mij?'

'Jij kwam toch met dat beursje aanwandelen en dan nog dit: sinds september zit jij in onze klas. Voor die tijd gebeurden er zulke vreemde dingen nooit! Er werden geen spullen uit de meisjes hun zakken gegooid!'

'Dus daar krijg ik de schuld van... en... en als ik het niet gedaan heb...' zei ze al onzekerder.

'Beken maar Jantine, je verraadt jezelf al,' drong meester Donkers zachtjes aan.

'O nee, nooit!' riep ze schril.

'Zo... We zouden er de politie bij kunnen halen en es met je ouders praten, meisje, want zakkenrollen is tenslotte diefstal,' probeerde meester Donkers lichtjes dreigend.

'Nee!' kreet Jantine opeens bleek van schrik.

'Hoeft niet, als je mij de waarheid zegt. Nou...?'

'Ja, 'k heb het gedaan, ik heb het portemonneetje uit haar zak gehaald... niet om te stelen, maar om haar te plagen.'

'Wat zou je moeder dat verdrietig vinden, als ze wist dat je zo oneerlijk was, zo'n knoeier!'

''k Heb geen moeder, die is dood,' riep Jantine uit.

'Hoe heb ik het nou? Laatst op ouderavond was je moeder er

toch, dat weet ik zeker,' zei meester Donkers verbaasd.

'Dat is mijn stiefmoeder en 't kan haar allemaal niks schelen, wat ik doe en mijn vader ook niet. Zij houdt alleen van haar eigen kinderen,' viel Jantine verbitterd uit.'

'Dat denk jij en daarom leef jij er maar zo'n beetje op los, meen je allerlei dingen te kunnen doen, die niet goed zijn. Maar je maakt een grote vergissing, meisje.'

'O nee, niemand geeft echt om me. Niemand wil met me omgaan, zelfs die kroeskop niet,' zei ze hard.

'Wat zeg je daar? Waarom geef je dat meisje een scheldnaam? Zou jij het leuk vinden als ze jou een bijnaam gaven?'

'Natuurlijk niet, maar ik roep het nooit op straat hoor!'

'Dat zou er nog bij moeten komen. Besef je wel wat je gister dat meisje aangedaan hebt? Haar moeder was de stad uit tot zes uur. Doordat je haar sleutel gestolen had, kon ze niet in huis. Urenlang heeft ze in de kou moeten lopen en gehuild van verdriet omdat ze zo alleen was,' zei meester Donkers ernstig.

'Dat kon ik toch niet weten, of denkt u soms dat ik het wél wist,' verdedigde Jantine zich.

'Goed, maar 't was wel het gevolg van jouw ondoordachte daad. Nadira woont pas hier, Ester waar ze 't meest mee omgaat, was die morgen naar huis gegaan, zoals je weet, en verder kent ze niemand hier.'

'Nou, dat spijt me dan,' zei Jantine al veel zachter.

''k Ben blij dat je dat tenminste zegt.'

'Nou, en?'...

'Weet je wat jij moet leren, Jantine? Om eens met andere ogen om je heen te kijken. Is je tweede moeder slecht voor je? Slaat ze je weleens?'

'Nee... natuurlijk niet.'

'Wist ik wel. Ze was op de ouderavond heel belangstellend naar je werk en ze zei, dat ze het zo jammer vond, dat je niet beter je best deed. Ik heb een poos met haar gepraat en merkte helemaal niet, dat ze je eigen moeder niet was.'

'Ja, voor vreemden natuurlijk, maar thuis ben ik de assepoes, daar moet ik altijd helpen.'

'Je overdrijst Jantine, daar geloof ik niks van! Hoeveel kinderen zijn er onder jou van je tweede moeder?'

'Drie, een van vijf, een van drie en een baby.'

'Hou je van die kinderen?'

'Ja, zo'n beetje wel,' zei ze nu verlegen.

'Je moeder heeft het druk met zo'n gezin, dat moet je begrijpen. Is het dan zo erg om haar eens te helpen? Je bent immers de grote dochter?'

'Misschien... als ze me zo ziet...'

'Dat weet ik wel zeker. Je kleren zien er altijd netjes uit, ze zorgt toch goed voor je, of niet? Probeer de dingen eens van een andere kant te zien. Kijk eens met andere ogen rond, zo'n lieverdje ben jij ook niet, dat heb ik wel gemerkt, meisje. En wat die flauwekulletjes betreft, dat houden we nu maar onder ons, dacht ik.'

'Astublieft meester,' zuchtte Jantine opgelucht.

'Een ding verlang ik van je: Je gaat Nadira je excuus aanbieden. Hoe je dat doet moet je zelf weten en verder begin je hier met een schone lei.'

'Wat bedoelt u?'

'Je houdt op met dat schreeuwerige gedoe van je, dat bazige, niemand is daar van gediend. Probeer te zijn die je echt bent en doe niet zo onverschillig. Doe gewoon en wees thuis een beetje lief.'

'Moet je maar kunnen,' mompelde ze.

'Je kunt het leren. Iedereen die liefde en vriendschap geeft, ontvangt het ook terug, Jantine, dat geldt ook voor jou.'

Ze haalde haar schouders op, maar keek meester Donkers toch even aan, heel bescheiden zei ze opeens:

'Bedankt meester en... mag ik nou gaan?'

'Ja, we zetten een punt achter ons gesprek, maar niet aan dat wat we afgesproken hebben. Ik reken op je, Jantine!'

Toen zag ze opeens zijn uitgestoken hand. Een warm gevoel doorstroomde haar, alle bravour was uit haar weg. Ze was blij om het gesprek, omdat ze wist dat er een heleboel waarheid in meester Donkers' woorden zat. Wat was ze soms toch een mispunt geweest!

11 Nog eens Jantine

Beduusd om de wending van het gebeuren, liep ze naar huis. Ze was verbaasd, nooit had juffrouw Wielenga de tijd genomen

om met haar te praten. Ze had lievelingetjes in de klas, maar zij was het nooit geweest.

Meester Donkers trok niemand voor, dat merkte je zo en nu had hij zomaar een hele tijd met haar gepraat. Hij had reden genoeg gehad om haar flink te straffen, maar zelfs dat deed hij niet.

Ze mocht van geluk spreken, dat ze er zo vanaf gekomen was.

'Wat ben je laat, Jantine,' zei haar moeder toen ze binnen kwam. 'Moest je school blijven?'

'Ja, ik had een standje verdiend,' antwoordde ze eerlijk.

'Dat overkomt iedereen wel es. 'k Ben blij dat je er bent, Josje is zo lastig geweest, ze doet niets dan huilen.

'Ja, van de tandjes,' praatte Loesje eigenwijs na.

Jantine lachte en schonk zichzelf een kopje thee in. Ze nam er een biskwietje bij en ging het op haar gemak op zitten peuzelen.

'Als jij Loesje en Robbie een poosje bezighoudt, dan kan ik naar de keuken. 'k Heb nog een heleboel te doen en ik kan die peuters daar niet om me heen hebben,' zei moeder.

'Dat is best. Kom Loesje, dan gaan we plaatjes kijken!' riep ze naar het kind.

'Ja en een verhaaltje vertellen,' vulde Robbie aan.

Want ook hij kwam dadelijk aandribbelen, gewapend met een prentenboek.

Als Jantine wilde kon ze leuk vertellen. Bij ieder plaatje verzon ze zelf een verhaal en dat vonden de kleintjes grappig. Ze waren niet bij haar weg te slaan en genoten van haar fantasie.

Nee, met de kleintjes optrekken, dat was zo'n straf niet, eigenlijk best prettig. Als haar moeder was blijven leven, dan zouden er vast ook meer kinderen gekomen zijn.

'Je moet es met andere ogen gaan kijken,' had de meester gezegd. Ze zou het doen en alles onder de loep nemen.

'Was boodschappen doen, erg?'

'Soms, maar meestal gaf ze er niet om. Ze deed het, omdat het haar opgedragen werd.

Aardappelen schillen, daar had ze een vreselijke hekel aan, maar

dat hoefde ze ook niet elke dag te doen, alleen als mam het vreselijk druk had!

Meestal moest ze afdrogen, maar dat deden bijna alle meisjes thuis... Nee, echt slecht, had ze het niet!

Ze was een zwartkijkster! O wat had ze toch eerst lelijk gedaan tegen de meester, ze schaamde zich er nu voor...

Die gedachten schoten haar door het hoofd, terwijl ze met de kinderen speelde. Het was lekker warm in de kamer en er brandden al een paar schemerlampjes.

Straks kwam pappa thuis en dan gingen ze eten. Ze rook de geur van gebraden vlees, ze had honger!

'Zal ik vast de tafel dekken, mam?' riep ze naar de keuken.

'Ja, dat is goed.'

'Ikke zal jou helpen,' zei Loesje. Ze keek naar het aardige kind en ze wist dat ze veel van haar hield.

Dat is met andere ogen kijken, eerlijk zijn en je gevoelens durven tonen, niet eromheen draaien net als zij vanmiddag gedaan had. Wat had ze moeten beginnen zonder mam. Als je moeder sterft, dan moet je blij zijn als iemand anders voor je zorgen wil!

Al deze gedachten bleven Jantine bestormen. Meester Donkers had haar wakker geschud, juist op het goede moment. Ze kon nog veel goed maken, wist ze.

Ze behoorde bij dit gezin, niemand lette speciaal op haar, ze hoorde er gewoon bij en ze wilde er ook bij horen.

Na het eten ging pappa naar een vergadering van de kerk. Hij was diaken en hij ging ook wel es op huisbezoek.

Samen met mamma bracht ze de kleintjes naar bed. Toen bleven ze samen over in de kamer. Jantine nam een boek en af en toe keek ze op, dan bleven haar ogen rusten op haar moeder.

''k Geloof dat je me iets vertellen wilt,' zei die haar op een moment, toen ze weer keek.

Jantine knikte: ' 'k Heb wel es geld uit uw portemonnee gepakt,' zei ze opeens.

'Dat weet ik, althans ik vermoedde het!'

'En u hebt er niks van gezegd!'

'Nee, 'k heb wel mijn portemonnee es weggesloten,' lachte haar moeder.

'Een paar dagen maar, waarom legde u hem dan weer neer, als u wist dat ik wel es wat eruit pakte,' vroeg Jantine verbaasd.

'Ik wou je niet het gevoel geven, dat ik je niet meer vertrouwde,' antwoordde haar moeder eenvoudig.

Jantine zweeg getroffen, daarna zei ze:

'Ik zal het nooit meer doen, mam.'

'Dat is goed Jantine. Ik zal je wat meer zakgeld geven, je wordt al zo'n groot meisje en ik ben ook blij dat je me zo dikwijls helpt,' ging ze vertrouwelijk pratend voort.

'Als u 't niet missen kan, hoeft het niet hoor! Ik kan wel zonder snoep en 't is ook niet goed voor m'n tanden,' bedacht Jantine vlug.

'Maar er zijn genoeg andere dingen die meisjes graag willen hebben en zo af en toe moet je es iets kunnen kopen, iets dat je leuk vindt. Ik ben ook jong geweest, wat dacht je!'

Zo pratend zaten ze bij elkaar. Er was verwondering in Jantine. Ze ontdekte opeens zoveel goede dingen...

Of was ze bezig met andere ogen te kijken, zoals meester Donkers haar aangeraden had?

Er ging een klein lichtje van binnen bij haar branden.

Het was iets dat haar blij maakte!

Ze kon nog zoveel goed maken! Maar je moest gewoon doen, je hoefde je niet zo uit te sloven. Misschien kreeg ze dan ook eens een vriendinnetje, eentje die met haar mee liep en haar aardig vond...

Dat zou ze fijn vinden. Ze keek dromerig over haar boek heen... Eerst moest ze het goedmaken met Nadira en dan, dan zou ze haar nooit meer uitschelden... Wie weet wat er allemaal nog ging gebeuren later...

'Je moet nu naar bed gaan, Jantine,' zei haar moeder om half negen. 'Je hebt nog veel slaap nodig, want je bent jong en je groeit zo hard!'

'Ja, ik ben een lange slungel,' lachte ze zelf maar.

'Toch een lieve meid,' zei haar moeder, terwijl ze haar een nachtzoen gaf.

Jantine draaide zich snel om, ze kreeg opeens tranen in haar ogen. Ze leek wel gek vandaag, helemaal knots na dat gesprek met de meester.

Er was iets van binnen bij haar geraakt, iets dat gevoel heet, iets dat er altijd geweest was, maar dat ze aldoor weggedrongen had. Het sprong in haar open en overmeesterde haar.

Vroeger dan anders was ze de volgende morgen uit bed. Ze ging Nadira van huis af halen, zo had ze het gisteravond bedacht.

Ze wist waar ze woonde. Mam dacht dat ze voor de sneeuwpret eerder naar school ging, maar daar voelde ze niets voor.

Ze liep wat heen en weer voor de ingang van de flat, totdat ze Nadira naar buiten zag komen.

Ze wilde gewoon naar haar toelopen, maar Nadira zette het meteen op een lopen toen ze haar zag.

Vlug zette ze haar achterna en riep haar naam, maar dat hielp niet, Nadira holde door, totdat ze uitgleed in de sneeuw en viel. Toen was Jantine dadelijk bij haar; hijgend, kort begon die te praten:

'Waarom loop je weg? Ben je bang van me? Ik doe je toch niks? Waarom doe je zo eng? Je hoeft heus niet bang te zijn!'

Nadira keek haar verschrikt aan: 'Nou, je scheldt me altijd uit en doet nooit aardig tegen me, niet één meisje was zo vervelend tegen me als jij.'

'Dat is waar, maar nou wil ik met je praten. Ik... ik moet je wat vertellen.'

'Biecht maar op dan, als je wat kwijt wil.'

Er was nog weinig tegemoetkomends van de kant van Nadira. Toch ging Jantine voort: 'Weet je nog dat ik met je mee wou lopen eergistermorgen om twaalf uur?'
'Ja...'

'Ik wou echt goed met je en toen liep jij weg. Ik was woedend op je en daarom heb ik je portemonnee 's middags uit je zak gehaald, om je te treiteren. Ik wou het heus niet houden hoor, want ik heb zelf wel zo'n ding.'

'Dat was goed gemeen van je, want, want mijn sleutel zat erin en toen kon ik niet in huis,' viel Nadira boos uit.

'Weet ik, maar dat wist ik toen niet. Ik heb alles gehoord van de meester enne... het spijt me Nadira... zo heb ik het niet bedoeld.'

'Ik zou je erom kunnen slaan,' zei Nadira even kattig.

'Dat begrijp ik, maarre, ik wou je vragen of je 't me vergeven wil, of je niet kwaad op me wilt blijven,' smeekte Jantine.

Nadira die zag dat ze het meende: 'Nou, 't is best, laten we het maar vergeten. Het is toch allang voorbij en ik ben er goed doorgerold, niet ziek geworden gelukkig.'

'Wil je nu echt goed op me zijn, zonder angst en met me meelo-

pen net als je altijd met Ester doet?'

'Als je me niet meer uitscheldt en plaagt.'

'Zeker weten Nadira, ik wil alleen... ja, nou ja, je begrijpt het wel, misschien, als jij het wilt, je vriendinnetje zijn...' zei Jantine een beetje verward.

'O! Nou dat is dan oké! Laten we samen verder lopen, we moeten naar school, dat weet je enne, we zullen de vrede maar tekenen, vond Nadira vanzelf.

Jantine zuchtte verlicht en liep naast haar mee. Ze snoot haar koude natte neus in een papieren zakdoek. Nu dursde ze meester Donkers weer onder de ogen te komen straks in de klas, want ze had gedaan wat hij haar opgedragen had en het was gelukkig voorbij.

Op het schoolplein was het een drukte van belang.

De jongens waren druk aan het kogelen met de rulle sneeuw en de meisjes maakten glijbanen en vlógen erover.

Pats! daar kreeg Jantine een bal tegen haar hoofd. Ze bukte zich en gooide naar de jongen terug.

'Je raakte hem,' lachte Nadira vrolijk.

En spontaan begon ze mee te doen met het sneeuwballengevecht. Meester Donkers passeerde hen, hij bleef even staan en keek toe, hoe Jantine en Nadira pret maakten.

''t Is alles voor mekaar met jullie, hè?' vroeg hij Jantine.

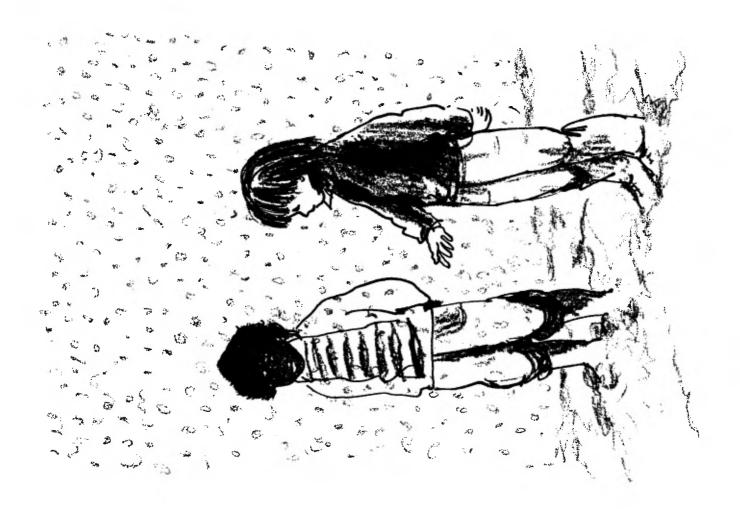
'Ja,' lachte ze blij.

'Enne... we zijn vriendinnen,' vulde Nadira aan.

'Zo hoort het!' knipoogde de meester, terwijl hij naar binnenging.

Die zaak was weer opgelost en met die Jantine was wel wat te beginnen. Een beetje meer aandacht, een vriendelijk woordje soms, dat zou ze nodig hebben.

Ze hadden nu samen een geheim en dat zou binden. Maar er moest altijd begrip zijn en vergeving, nooit mocht hij het meisje erop aankijken.

12. Even terugkijken

's Middags toen de school uitging, stond Martin, de broer van Ester op Nadira te wachten.

Hij kwam naar haar toe en zei:

'Ester vraagt of je strakjes even komt.'

'Is ze niet ziek meer?'

'Nee hoor, morgen komt ze vast weer op school. Ze was alleen maar snip verkouden.'

'Ik kom Martin, maar ik moet natuurlijk even naar huis.'

'Zeg dan dat je bij ons blijft eten, dat zal Ester fijn vinden en mam vindt het altijd goed,' zei Martin.

'Leuk voor je,' zei Jantine, die er bij stond. Vind je het goed dat ik je wegbreng?'

'Tuurlijk, loop maar mee. Je moet wel alleen terug hoor!'

'Wat zou dat, 'k wou dat ik met je meekon naar Ester. Zie je, ik vond haar ook erg aardig, maar ik deed natuurlijk weer overdreven en toen moest ze me niet,' zei Jantine zacht.

'Zoals je nou doet, zal ze je best ook wel mogen,' troostte Nadira. Ze nam Jantine mee naar huis: 'Dat is mijn moeder en dat is mijn broertje,' stelde ze voor.

'Je heet Jantine, hè?' vroeg mevrouw Dornet.

'En ik heet Paultje en ik ga naar de kleuterschool,' kondigde de kleine jongen aan.

'Ik heb ook een broertje en die heet Robbie,' lachte Jantine.

'Ik speel met Robbie op de kleuterschool, lachte Paultje op eens, 'echt waar, Robbie is mijn vriendje!'

'Dat kan best,' meende Jantine, 'want hij gaat op dezelfde school. De kennismaking duurde maar kort. Buiten zei Jantine:

'Ik vind jouw broertje een schat van een joch, met die mooie bruine kleur en die donkere ogen!'

'Ja hè, ik ben echt dol op hem. Mag ik ook naar jouw broertje en zusjes komen kijken? De ene is nog een baby, o zeg, dat lijkt me zo enig! Ik wou dat wij nog es een babytje kregen!'

'Misschien gebeurt het nog weles en natuurlijk moet je bij ons komen, 'k zou het hartstikke leuk vinden!'

'Wat zeg je?'

'Dat woord bedoel je zeker? O dat is zomaar een gekke uitdruk-

king, die zal je nog weles meer te horen krijgen. Jammer zeg, je bent er, nou daág!'

Jantine draaide zich bruusk om en holde plotseling weg.

De voordeur werd door Ester zelf geopend toen Nadira gebeld had.

'Hallo,' groette ze.

'Je raadt nooit wie me weggebracht heeft!'

'Nou?'

'Jantine!'

'Je meent het? Is het heus?'

'Ja, en ik ga met haar om, de hele dag al!'

'Te gek! Daarom dacht je zeker niet aan mij?'

''k Heb wel aan je gedacht, maar ik dacht dat je op bed lag.'

'Hoe kom je opeens zo dik met Jantine?' vroeg Ester nieuwsgierig.

'Dat ga ik je allemaal vertellen, maar 't is een lang verhaal hoor, dat al begon toen jij die morgen al niezende naar huis ging. 'Vertel op,' zei Ester ongeduldig.

Toen begon Nadira te vertellen, het hele verhaal van die koude middag op straat. Hoe ze gehuild had omdat ze niet naar binnen kon en ook niet wist waar ze heen zou gaan.

'Waarom ben je niet hierheen gekomen?' vroeg Ester verwijtend. 'Ie had ons toch?'

'Dat durfde ik niet, omdat ik dacht dat jij ziek was,' zei Nadira verlegen.

'Driedubbele okkeloen,' schold Ester vrolijk. 'Maar dat gebeurt niet meer hoor!'

'Nee, o nee! En nou vertel ik verder.'

Het was het verslag van die morgen en het gesprek met Jantine die zei dat ze spijt had en goed met haar wou. Zo'n heel andere Jantine, waar zij, Nadira nu niet meer bang voor was.

'Gelukkig maar,' zei Ester. 'Ik was nooit bang voor haar, maar ik mocht haar niet. Misschien nu wel, wie weet!'

'Ze is beslist anders, aardiger,' besloot Nadira.

'Dat kan, ik merk het wel, morgen. We gaan een spelletje doen hoor, hou je van ergeren?' riep Ester opeens.

'O ja, 'k hou van alle spelletjes!'

'Vooruit dan. We spelen met twee kleuren, jij rood en groen, en ik geel en blauw, afgesproken?'

'Mij best!'

Ze hadden samen pret en gooiden elkaar geregeld van het bord af. Mevrouw Vermeer zorgde voor de thee en de koekjes en keek met genoegen naar het plezier van de twee meisjes.

Ze mocht Nadira graag, omdat ze zo bescheiden was, netjes en welopgevoed. Dat was nu precies het meisje dat Ester nodig had. Een aardig vriendinnetje.

'Zullen we even naar mijn kamer gaan?' stelde Ester voor, toen het spelletje eindelijk uitgespeeld was.

Nadira knikte en liep met haar mee naar boven.

'Leuk heb je het hier,' merkte ze op, toen ze binnen waren.

'Ja, 't is pas behangen en geversd, dat ruik je zeker nog wel? Ik mocht zelf de kleuren uitkiezen, ik vond lichtblauw en wit het mooiste. Zou jij dat ook nemen?'

''k Denk het wel. Zie je, dan denk ik aan de lucht in Suriname, die ook zo'n mooie kleur blauw heeft,' peinsde Nadira.

'Denk je dikwijls aan dat land?'

'Wat dacht je? Natuurlijk! 'k Ben er geboren en 't is zo heel anders dan hier!'

'Fijner?'

'Weet ik niet, anders,' ontweek Nadira. 't Is daar alles anders, je hebt daar veel bossen en er groeien palmbomen en cocosnoten en dadels.'

'Appels en peren ook?'

'Nee, grapefruit en bananen vooral... en ook rijst en mango's...'t Is er warm, daar heb je in huis geen centrale verwarming nodig,' lachte Nadira.

'Dus 't is er altijd zomer. Jôh, wat lijkt me dat heerlijk! Als ik daar zou wonen, misschien werd ik dan ook wel zo bruin als jij.'

'Toch niet, er wonen blanken in Suriname, maar je herkent ze altijd. Er wonen ook bosnegers, Ester, die zijn zwart, net als jullie zwarte Piet en Sint Nicolaas die ze zwart maken. Ze kunnen hier beter een echte nemen,' lachte Nadira.

''t Is maar een spelletje dat elk jaar terugkomt en nu wordt het bijna kerstfeest. Dat vind ik het mooiste feest van het hele jaar. Dat vierden julie in Suriname toch zeker ook, he?'

'Ja, dat vieren alle christenen over de hele wereld immers! Wij

gingen naar de kerk en daar zongen we kerstliederen.'

'Hadden jullie wel es een kerstboom?'

'Nee, maar 'k heb er wel es een gezien bij andere mensen.' Een witte kerst, dat vinden ze hier het einde, is 't niet?'

'O ja, dat is mooi, maar 't gaat van 't jaar niet door, want het regent!' riep Ester opeens.

Ze keken door het raam, waar de spetters tegenaan sloegen.

'Nou wordt de witte wereld een blubberige massa,' zei Ester spijtig.

En hoe blubberig dat was, merkte Nadira wel, toen ze naar huis moest. Meneer Vermeer bracht haar weg, toen het tijd was, want het was allang donker geworden.

De straat was glibberig glad, ze moesten heel voorzichtig lopen, om niet te vallen, want er kwam een soort ijslaagje op de sneeuw. Nadira sprak niet, kleintjes liep ze naast de grote meneer Vermeer voort, waar ze verlegen tegenop keek. Ze was blij toen ze de flat zag en de lift instapte naar de derde etage.

Het was prettig een vriendinnetje te hebben, maar ook fijn weer thuis te komen bij haar eigen ouders en broertje, want daar hoorde ze.

13. Licht der wereld

Een sombere winterdag was het, zo kort voor het kerstfeest. Eindelijk was de laatste schooldag aangebroken, nu kregen ze vakantie tot na nieuwjaar.

Er zaten zesendertig kinderen in de klas van meester Donkers. Het was een fijne klas, zonder opvallend lastige leerlingen.

Maar wel kinderen met allemaal hun eigen probleempjes.

Daar zat Daantje de Bruin, met z'n bleke snoet en triestige ogen. Z'n moeder was ernstig ziek, had hij hem verteld. Ze lag in het ziekenhuis en er was zo weinig hoop op herstel. Iets van z'n verdriet had hij aan meester kwijt gekund, maar hoe weinig kon hij helpen.

In vele gezinnen was er spanning omdat vader werkeloos was, of om andere ernstige dingen, waar je als meester niets aan verhelpen kon.

Alleen zo'n voorvalletje als dat met Jantine, daar kon hij iets aan doen, haar had hij de weg kunnen wijzen.

Je moet eens met andere ogen kijken, had hij tegen haar gezegd en dat paste hij zelf ook toe voor de klas, de meisjes en jongens waren immers allemaal verschillend!

Niet omdat ze uit Turkije of Suriname kwamen, maar van karakter en hoe weinig nog wist hij maar van hen.

De laatste schooldag werd er nooit zo hard gewerkt. Hij gaf een niet al te moeilijk taallesje op en ze deden wat aan aardrijkskunde.

Op tafel stond een kerststukje. Dat had Ali Verstrate meegebracht. Haar vader was bloemist. Ze had ook voor wat dennegroen gezorgd en samen met een paar andere meisjes de klas versierd.

Want vanmiddag, ja, dan ging meester Donkers met zijn klas kerstfeest vieren.

Dat deed hij elk jaar op zijn eigen originele manier.

De meisjes en jongens wisten het en ze zagen er met verlangen naar uit, het was echt elk jaar een gebeurtenis.

Voor dat ze die morgen het lokaal verlieten, vroeg meester Donkers opeens:

'Weten jullie wat advent betekent?'

Het bleef even stil in de klas, toen riep een van de jongens: 'Ja meester, het betekent verwachting.'

'Juist, we leven nu in de dagen voor kerst, voor de geboorte van de Here Jezus, die we gedenken op vijfentwintig en zesentwintig december. Dus we noemen ons feest vanmiddag adventsfeest.' 'Maar toch kerstfeest?' vroeg Anneke kinderlijk.

'Zeker, we gaan samen op weg naar het licht, daar ga ik jullie vanmiddag een heleboel van vertellen,' beloofde de meester.

Hij zag ze weggaan, een beetje lawaaierig zoals gewoonlijk en toch een ietsje anders.

Daantje de Bruin had geen haast. Hij liep naar de jongen toe en vroeg: 'Is er iemand thuis bij jullie?'

De jongen schudde z'n hoofd: 'Maar er staat wel brood voor me klaar,' zei hij zacht.

'En als je vakantie hebt, wie zorgt er dan voor je?'

'Dan ga 'k overdag naar m'n oma. Ik kan wel alleen zijn, maar dat wil mijn vader niet en mijn oma is wel aardig, met haar ga ik 's middags soms naar het ziekenhuis.'

'Weet je waar ik woon?'

'Ja,' knikte Daantje.

'Dan moet je in de vakantie maar eens naar me toekomen. Doe je dat es?'

'Ia!' Een vleug blijheid trok over z'n gezicht: 'Ik weet het best te vinden, meester!' zei hij.

'Dat is dan afgesproken, Daan, ik verwacht je.'

'Fijn,' glunderde de jongen. Hij trok z'n jack aan en ging als laatste de grote schooldeur uit.

Gespannen en vol verwachting kwamen ze die middag terug. Een beetje rustiger dan anders schoven ze de banken in.

Er stonden nog geen kaarsen te branden, wel vreemd, want anders brandden ze allang als je binnenkwam.

Een grauwe middagdonkerte hing in het lokaal.

Wat zou de meester van plan zijn? Op tafel stond een dikke grote kaars, eentje die wel de hele week zou kunnen branden. Maar ook die was nog niet aangestoken.

Toen kwamen er enkele meisjes en jongens binnen. Het was een fluitklup van een jeugdgroep. De meester gaf ze plaats voorin de klas, daarna sloot hij de deur.

'Nu gaat het feest beginnen, jullie krijgen allemaal een liturgie met kerstliederen, die we gaan zingen. Maar eerst zal ik de grote kaars aansteken, daarna gaan we zingen: 'Daar is uit 's werelds duistre wolken, een licht der lichten opgegaan. Onze fluitklup zal ons begeleiden, fijn dat jullie ook bij ons willen zijn,' zei hij tegen hen.

Ze zongen het lied, dat ze allemaal kenden en zo begon het feest. Daarna gingen ze het kerstevangelie lezen, de meester koos de leerlingen uit, zomaar spontaan en daarna zongen ze 'Stille nacht, heilige nacht.'

'Het is heel donker in de wereld,' begon de meester, 'en daarom ontsteken we overal licht. Zonder licht is er geen leven mogelijk. En daarom gaan wij vanmiddag ook veel licht ontsteken. We doen dit om beurten aan deze grote kaars. Op de tafel staan allemaal kleine lichtjes. Jullie mogen er een pakken en daarmee de klas rondlopen, totdat je weer bij je eigen plaats bent.

Dan zet je dat waxinelichtje op je bank en je wacht tot dat jullie allemaal voorzien zijn.

Anneke en Trudy komen jullie maar', de eerste bank, de tweede, de derde, ze kwamen, pakten het kleine bakje op en hielden de pit bij de kaars tot het brandde.

Daarna liepen ze de klas rond, een lange rij lichtjes werd het en de klas werd steeds meer verlicht door al die vrolijke kaarsjes die bleven branden.

Buiten de kaarsen die de meester nog aangestoken had, waren het zesendertig kleine vlammetjes, die straalden in de ogen van al die meisjes en jongens.

En toen ging de meester weer vertellen. Hij zei:

'Jezus is het licht der wereld, dat heeft Hij zelf gezegd en Hij heeft ook gezegd: Gij zijt het licht der wereld. De Bijbel staat er vol van. Jezus is gekomen om mensen te redden, daarvoor kwam Hij op de wereld.

Als je je hart aan Hem geest, dan krijg je deel aan Hem, dan wordt Zijn licht in je hart ontstoken. Net zoals dat kleine kaarsje ging branden aan die grote kaars, zo wordt het ook licht in ons hart.

Dat licht blijft altijd branden. Dit lichtje gaat na een paar uur weer uit, het is opgebrand, maar het licht dat God door Jezus in ons hart ontsteekt gaat nooit uit!

Als het stormt, dan flakkert een vlam weleens en als het erg ruw weer is, kan het zelfs uitgaan. In ons leven kan het ook geweldig stormen, dan is het ook wel es donker in ons hart, maar we mogen altijd weer opnieuw ons licht ontsteken bij de Here Jezus. Hij heeft gezegd: Ik ben het licht der wereld, die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen maar het licht des leven hebben.

En wij hebben allemaal dat licht nodig. In de wereld is het donker, maar telkens weer mogen we Kerstfeest vieren. Blij zijn omdat Jezus gekomen is. Wanneer we knielen bij de kribbe, dan wordt het feest in ons hart, dan krijgen we i nooit opbrandt, maar altijd blijft schijnen.' Het muziekklupje speelde kerstversjes die ze allmeezongen en er was lekkers dat rondgedeeld werd kinderen.

En ze wisten het allemaal, meester ging nog een mooi vertellen, ze gingen ervoor zitten en het werd muisstil in de toen hij begon.

Het was een heel mooi verhaal van een jongetje, dat verdwaalu was in een bos en zo moe was van het lopen dat hij maar was gaan zitten. Bijna helemaal ingesneeuwd werd hij na lang zoeken eindelijk door de hond gevonden.

En al die tijd brandden de kleine lichtjes op de banken, het was echt feest. Een van de meisjes van het muziekklupje ging alleen een versje zingen, en haar broer speelde erbij op de fluit.

Het gaat over dat eeuwig licht, zei ze voor ze begon.

En met een heel zuivere stem, zong ze:

Vernieuw Gij mij, o eeuwig Licht! God, laat mij voor uw aangezicht, geheel van U vervuld en rein, naar lijf en ziel herboren zijn.

Schep, God, een nieuwe geest in mij, een geest van licht, zo klaar als Gij; dan doe ik vrolijk wat Gij vraagt en ga de weg die U behaagt.

Wees Gij de zon van mijn bestaan, dan kan ik veilig verder gaan, tot ik U zie, o eeuwig Licht, van aangezicht tot aangezicht.

Stil zaten ze allemaal te luisteren.

O ja, ze wisten het wel, Kerstfeest was een feest van Licht en Vrede, het was wel het mooiste feest van het hele jaar. Dat kleine lichtje laten we hier op de banken staan, als we weggaan. Maar in onze harten mogen we het licht van Jezus meedragen, als we Hem willen volgen, besloot de meester eindelijk.

Slot

Zoetjesaan liep de klas weer leeg, toen de meester geëindigd had. Daar gingen ze weer de straat op: Ester, Nadira en Jantine en al die anderen.

Ze gingen naar huis, het was vakantie en pas in het nieuwe jaar zouden ze elkaar weerzien.

Ester en Nadira liepen samen. Die hadden elkaar gevonden en gingen helemaal in elkaar op.

Daarachter liep Jantine, alleen!

Ze zag Ester en Nadira wel lopen, maar ze drong zich niet bij hen op. Ze was niet jaloers meer.

Er was zoveel gebeurd, de laatste tijd...

Meester Donkers had geen hekel aan haar, dat merkte ze goed genoeg. En haar moeder, al was het dan niet haar eigen moeder, had haar 'lieve meid' genoemd.

Dat zou ze niet gedaan hebben als ze haar een vervelend wicht vond. En zij moest proberen net zoveel van haar te houden of het haar eigen moeder was, dan konden ze met elkaar gelukkig zijn. Maar dat kon je eigenlijk alleen als je geloofde. Want dan kon je liefhebben en vergeven om Jezus wil...

Dan was het ook niet donker meer in je hart, dan kon je lelijke gedachten overwinnen... peinsde Jantine.

Ze had es een versje geleerd, een paar jaar geleden, maar ze kende het nog, dat was zo:

Ik wandel in het licht met Jezus,
O, mocht ik zelf een lichtje zijn,
Dat straalt temidden van de wereld,
Die gebukt gaat onder zorg en pijn.
Ik wandel in het licht met Jezus,
En 'k luister naar Zijn dierbre stem,
En niets kan me ooit van Jezus scheiden,
Sinds ik wandel in het licht met Hem.

Ze had het wel willen zingen, in de klas vanmiddag, zomaar alleen, net als dat grote meisje, maar dat durfde zij nog niet. Omdat de meester verteld had van dat Licht, had ze eraan ge-

dacht. Daar moest ze nu maar veel aan denken:

Jezus was het Licht der wereld! 't Zou best nog wel es moeilijk zijn, want nee, een engeltje was ze niet.

Dwaze kuren ben je niet zomaar kwijt, maar ze wilde proberen die aanvechtingen te overwinnen. Geen geld meer jatten uit de zakken van anderen, eerlijk zijn.

Opeens liep er een meisje naast haar. Het was Trudy.

'Mag ik met je meelopen?' vroeg ze.

Of ze mocht? Natuurlijk, wat graag!

'Waar woon jij ook alweer?' vroeg Jantine haar.

'O, dicht bij jou in de buurt, ik zou best meer met jou willen, als je geen vriendin hebt,' praatte Trudy verder, 'wij zouden goed bij elkaar passen, want ik ben ook een keer niet over gegaan, we zijn vast even oud. En Jantine, dan kom je in zo'n vreemde klas en je hebt ineens niemand, dat weet ik.'

'Ja precies en dat is helemaal niet leuk,' gaf Jantine spontaan toe en vrolijk zei ze er achteraan' 't is fijn om een vriendin te hebben, ik wil wel met jou, Trudy!'

Samen liepen ze verder op.

'Zie ik je in de vakantie ook, meen je het dat je met me wil?' vroeg Jantine voor alle zekerheid nog.

'Dat is nogal wiedes zeg. Als je vriendin wilt zijn, kom je bij elkaar, dan spreken we elke dag af wanneer, en ik kom naar je toe, of jij naar mij,' zei Trudy.

'Zeker weten!' riep Jantine blij.

Een feestelijk gevoel doorstroomde haar. Nu was opeens gekomen, waar ze naar verlangd had. Zonder die schreeuwerige opdringerigheid had ze nu iets bereikt, ze was in elk geval op de goede weg.

Trudy was er, voor haar! En Nadira en Ester waren er ook nog en nog zoveel andere meisjes. O, je hoefde niet alleen te zijn, o nee!

Inhoud

1.	Nadira 5			
2.	Dromen mag je	10		
3.	Naar school 13			
4.	Ester 17			
5.	Jantine de Loper	20		
6.	Nadira schrijft een	brief a	aan Sonja	<i>25</i>
7.	Nadira en Ester	<i>30</i>		
8.	Er gebeurt iets vreemds 34			
9.	Waar moest ze heer	n?	40	
0.	Meester Donkers	45		
1.	Nog eens Jantine	<i>52</i>		
2 .	Even terug kijken	<i>58</i>		
3 .	Licht der wereld	<i>62</i>		
4.	Slot 67			

MET ANDERE OGEN

Nadira is pas uit Suriname in Nederland komen wonen. Ze kan nog helemaal niet wennen. Ook op school wil het eerst niet vlotten. Wel vindt ze al gauw een vriendin, maar ook moet ze ervaren dat andere meisjes haar links laten liggen of zelfs plagen. Maar dankzij de inzet van Nadira, daarbij door de onderwijzer gesteund, weet ze ook op goede voet te komen met de andere meisjes in de klas. En als Nadira dan na een paar maanden eens terugkijkt op haar tijd in Nederland, dan valt het toch nog wel mee.

Uitgeverij G. F. Callenbach by - Nijkerk

ISBN 90 266 0169 7

M. 10 e.o.